

Velja po pošti:
 za celo leto naprej . . . K 26.—
 za en mesec . . . „ 2.—20
 za Nemčijo celoletno . . . „ 29.—
 za ostalo tuzemstvo . . . „ 35.—

V Ljubljani na dom:
 za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . „ 2.—
 V spravi prejemam mesečno . . . 180

Sobotna izdaja:
 za celo leto . . . „ 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . „ 9.—
 za ostalo tuzemstvo . . . „ 12.—

SLOVENE C

Inseratli:
 Enostolpna petstvarica (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
 za enkrat . . . po 30 v
 za dva- in večkrat . . . „ 25 „
 pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.

Poslano:
 Enostolpna petstvarica po 60 v
 Izhaja vsak dan izvenredno nedelje in praznike ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga vojni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.767, ovrške 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 103.

Seja Ožjega sveta S. L. S.

V včerajšnji seji Ožjega sveta je poročal načelnik stranke o sprejemu hrvatsko-slovenskih politikov pri cesarju Karlu, povdarjajoč, da je izredna ljubeznivost in dobrotljivost vladarjeva vzradostila vse navzoče.

Na to je poročal načelnik nadrobno o konferenci parlamentarne komisije Hrvatsko-slovenskega kluba z ministrskim predsednikom grofom Clam-Martinicem ter o političnem položaju sploh.

Končno je predložil načelnik v odobrenje strankino izjavo, ki jo priobčujemo na drugem mestu.

Po kratki debati je bila izjava soglasno odobrena, ravno tako vse medčasne ukrepite strankinega načelnika.

Velepolitična izjava Slovenske Ljudske Stranke.

V včerajšnji seji Ožjega sveta S. L. S. je predložil načelnik stranke dr. Susteršič sledečo izjavo, ki jo je Ožji svet soglasno odobril:

Stranka stopi v novo dobo ustavnega življenja v polni zavesti svoje odgovornosti napram ljudstvu in državi.

Za hrvatsko-slovensko združenje.

Temeljem ogromnih žrtev, ki jih je prinesel hrvatsko-slovenski narod v tej vojski za obrambo države in domovine, izreka stranka trdno pričakovanje, da se skoraj uresniči težnje hrvatsko-slovenskega naroda po celotnem združenju v okviru habsburške monarhije.

Za edinstvo vseh hrvatsko-slov. strank.

Ker so v tem temeljnem teženju vse hrvatsko-slovenske stranke edine, jih pozivlj S. L. S. na jedinstveno delovanje v vseh zakonodajnih zastopih.

Za demokratizacijo javnega življenja.

Velikanske vojne žrtve celokupnega hrvatskoslovenskega ljudstva zahtevajo najodločnejše tem žrtvam primerno razširjenje ljudskih pravic na vseh poljih javnega življenja, v smislu zdrave in svobodne ljudske samouprave, izključivši iz hrvatskoslovenskih pokrajin drugorodno uradništvo, ki čustvovanja in teženj naroda razumeti ne more in čestokrat niti ljudskega jezika ne zna.

Za svetovni mir.

Stranka postavlja vse svoje moči v službo mednarodnega gibanja za dosego častnega in trajnega svetovnega miru, v radostni zavesti, da to gibanje odgovarja

decela blagim intencijam našega ljubljene-
 nega cesarja Karla I.

„Učite vse narode!“

Zgodovina nam pripoveduje, kakšen strašen razpad je vladal med kulturnim svetom pred okroglo dva tisoč leti. Močni rimski imperij je tedaj raztegnil meje svojega območja skoro preko vsega takrat znanega sveta, rimski meč in rimske legije so vzdrževale zunanji red in mir in cesar Avgust je uredil državo tako, da so mu najboljši pesniki peli veličastne slavo-speve in ode, zgodovinarji so ga povzdigovali do nebes, ker je Rimu prinesel mir, in starejšinstvo je sklenilo, da ga uvrsti med bogove in da mu mora vsak izkazovati božje časti — divus Augustus, božji Avgust!

Toda človeškim srcem tudi božji Avgust ni prinesel zaželenega notranjega miru in notranje, duševne umerenosti in duševnega ravnotežja. Modroslovci so spajali različne nauke v nove celote, iskali so resnice, iskali so boga na vzhodu in na zahodu, a njihov trud je ostal zaman, človeška srca so ostala raztrgana, želje po notranjem miru neutešene, duše so ostale hladne in treple so med večno se porajajočimi dvomi.

V takih časih je prižgal svetu luč resnice naš Odrašenik. Luč še ni svetila daleč in neprodna tema je zagrinjala svet v svoj hladni plašč. Toda trpljenje Odrašenikovo ni bilo namenjeno samo eni osebi ali enemu izvoljenemu rodu, temveč vsemu svetu — o binkošti, petdeseti dan po svojem zmagovitem vstajenju, je rekel božji glas v tesni izbi zbranim apostolom: Pojdite in učite vse narode!

Učite jih! Ali se ni moral v tej besedi vzbuditi v srcu tega ali onega apostola lahek dvom o možnosti in izpeljivosti tega božjega ukaza? Kako naj oznanjujejo pravega Boga na visoki stopinji kulture stoječim Helenom, narodu, ki je svoj jezik tako izobrazil in tako razvil, da so se rojeni Grki morali učiti leta in leta, predno so se upali nastopati javno? Kako naj neso zveličavno blagovestje med ponosne Rimljane, gospodarje sveta, oni, sami priprosti galilejski ribiči, — kako naj razlagajo sveto vero v jeziku, polnem klasične krasote in jednatosti?

In takrat se je zgodilo čudo: zaplapolali so nad nami goreči jeziki in govorili so vse! Apostoli so se razšli po vsem tedanjem svetu in iz gorščinega zrna, katero je usejal Krist, je zrastle mogočeno, globoko zakoreninjeno drevo sv. Cerkve. Apostoli so šli in učili vse narode, toda učili so vsakega v njegovem jeziku! In ne pozabimo: božji

glas je bil, ki je ukazal apostolom širiti sveto vero, a ravno tako je bil božji glas, ki jim je velel učiti narode v njihovih jezikih in božji čudež je bil, da so apostoli govorili in razumeli vse jezike!

Današnja doba je precej neverna. Toda tudi največji nevernež mora najti v binkoštni dogodbi, kakor jo nam opisuje novo razodetje, vsaj krasen simbol onih nauk, za katere se bori in trpi današnja človeška družba. Dva tisoč let je prešlo in zatonilo, in zopet se je vzdignil narod proti narodu, država nad državo, da s krvavim orožjem prinese svetu mir. Toda vprašanje je, če bo mir, katerega bo svetu dalo orožje, trajen mir in pravi mir. Ne bi pa bil nemogoč, če bi se svet spomnil o binkošti globoke resnice, ki leži v besedah: Učite vse narode, pa vsakega v njegovem jeziku, in če bi izvajal iz tega nauka potrebne posledice, ki leže za pametnega človeka na dlani.

Binkoštni nauk je naravnost božje posvečenje in božje potrdilo naravnega prava vsakega človeka in vsakega naroda do njegove materinščine, do vzgoje v narodnem duhu in do napredka in kulture na solidni podlagi lastnega jezika. Rim se tega načela drži že od nekdaj in misijonski zavod v Rimu je priča izvršitve tega načela, katero je povzela po dva tisoč letih tudi zmerna demokracija, ker drugače tudi ne more. Vsaj nam istotako od Boga dana pamet tudi pravi, da nihče ne more dvigniti nobenega ljudstva na višjo stopinjo omike, dokler se ne poslužuje v ta namen od Boga in od narave določenega sredstva, ljudskega jezika. Komur je na srcu napredek, komur je na srcu častni blagor in večna sreča narodov, jih more in mora voditi do teh vzvišenih ciljev samo po oni poti, katero je Bog začrtal apostolom o binkošti z besedami: Učite vse narode, toda vsakega v njegovem jeziku!

Goreči jeziki so zaplapolali nad glavami apostolov, katerim je Odrašenik izročil versko vodstvo nad narodi. Niso pa plapolali plameni nad narodi; to se pravi: oni, ki naj vodijo, naj razumejo ljudstvo, ne pa obratno. In kaj zahtevamo mi?

Mi, ki živimo v klasični deželi narodnih bojev in prask, ali nimamo ravno mi, avstrijski narodi, še posebnega povoda, da božjega binkoštnega nauka ne upoštevamo le v cerkvenem, ampak tudi v državnem oziru? Kar velja za cerkev, ki je vidni organizem katoličanstva, zakaj ne bi moglo veljati isto tudi za vidni organizem naših narodov, za našo državo? Binkoštni nauk nam kaže pravo pot, kaže jo nam, odkar obstoji Cerkev, samo videti jo je treba in hoteli! Videti in hoteli nam jo je treba kot katoličanom, videti in hoteli kot modernim državljanom.

Prvo obstreljevanje Kotlja.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Krasen poletni dan je bil. Solnce je žgalo nad zilijsko dolino z vso silo, kakor da hoče še v zadnjem trenutku nadomestiti to, kar je zamudilo v dolgih zimskih mesecih. Nad cestami so se vzdigovali dolgi oblaki prahu in se širili počasi nad njivami in travniki, kjer so belili temnozeleno otavo. Med dolgimi kolonami vozov vseh vrst so švigali mali in bobneli težki tovorni avtomobili, med vozovi pa so korakali leno in počasi črnovojniški vozniki z neizogibnimi pipami v zobeh, vsi zapoteni in zaprašeni, in s kratkimi biči so naganjali ubogo konjsko paro na naglejši ali počasnejši korak, kakor je to zahteval strogi cestni red in pa sitna poljska žendarmarija.

Bila je nedelja in v pisarni ni bilo ravno veliko opravila. Največ je čakalo civilistov na različne legitimacije, pa tudi te ljudi smo počasi odpravili. Zato nam je bila mala izprememba skoraj dobro došla, ko je zadržalo neke visoko nad nami: laški letalec.

Letalci so na fronti zelo navaden pojav in bolj iz navade kakor pa iz prave razvedenosti postoji človek na cesti ali pa stopi k oknu in vzdigne nekoliko svojo glavo. Tudi 3. septembra je bilo tako. Čela cesta majhnih, sivih oblakov, — razpoklih srpancev — je kazalo pot, katero je preletel Lah v znatni višini. Naši obrambni topiči so ga pozdravljali sicer s prav krepkimi pozdravi od vseh strani, a on se ni mnogo menil za to; švigal je enkrat navzdol, enkrat navzgor, in zopet na levo in potem na desno, vil je serpentine na vse mogoče načine in se res tako srečno izogibal našemu ognju, da je priplul skoro nad sredo doline med Kotjem in Mauthnom (Motno? Motnik?) Tam je nekoliko postal, potem pa zaobrnil v velikem loku nazaj nad Plöcknom v blaženo deželo citron.

Ker smo bili podobnih obiskov že vajeni, nas tudi ta poset ni posebno iznenadil. Posedli smo zopet za svoje mize in se veselili že naprej lepega popoldneva, katero nas čaka, ko začne naenkrat pokati s prav neprijetnim glasom; počasi se namreč nauči tudi najbolj neuko uho prav dobro razločevati pok lastnih topov in pa razpok sovražnih izstrelkov.

Laško topništvo je obstreljevalo Mauthen. Tam je bilo pa težko zadevati, ker leži vas skoro tik ob vznožju Poldnika (na karti Polnik; primeri: Mittagssköfel), in laški topničarski opazovalec ni mogel imeti tja direktnega vpogleda. Zato se tudi naše kolone niso dale posebno motiti od laškega ognja in so vozile mirno svojo pot

LISTEK.

Pismo 'zpred Aslaga.

22. maja 1917.

Zima je za nami; sneg je v dolini večinoma izginil. Le vrhovi hribov se še belijo. S snegom pa izginja tudi mirno življenje na naši bojni črti. Kolikor manj snega, toliko več bojev, kolikor krajše noči, toliko daljši dnevi dela, bojev, vztrajanj in priprav za spopade. Z mrzlično naglico se vse potrebno pripravlja, in ko bo vse pripravljeno, potem samo ukaz in mi se vzdignemo in — pojdemo naprej. Vsakdo nestrpno čaka tega trenutka.

Živahnost se je — kakor že omenjeno — pomnožila na našem bojišču. Imeli smo te dni hude topničarske boje, tako, da se je v hipu spremenilo streljanje v bobneči ogenj. Naši topovi so se oglašili »unisono« in so nas spominjali na lansko našo ofenzivo. Od najmanjšega topa do največjega možnarja — vsi skupaj so si pali železo in ogenj med laške vojake. Velikanske zmede so nastale v sovražnih vrstah — kakor so opazovalci konstatirali. Naši topovi so zadevali izvrstno in uničevali laške utrdbe, jarke, lesene koče, skrišališča in druge laške vojne naprave. Daleč noseči naši topovi so obstreljevali

daleč za Asiagom stoječe vojaške naprave in uprizorili več požarov. Laška pehota se ni upala niti glave pomoliti iz volčjih jam, in cela laška vojska se je skrila globoko v kamenite kaverne.

Bolj zadaj stoječa laška artiljerija je skušala našo parirati in se trudila na vso moč, da bi kaj zadela. Z veseljem moramo pa konstatirati, da laško obstreljevanje naših postojank ni imelo nikakega uspeha. Tu se je spet enkrat pokazalo, da je naše topništvo na višku svoje popolnosti.

Pehota ni napadala. A prepričani smo, da če bi naša pehota napadla, bi imela uspeh. Ker pa takega ukaza ni bilo, zato je ostalo posestno stanje oz. mi še pri starem. Ko se bo od naše stram glasilo povelje: »Napreje«, potem naj bodo Lah prepričani, da pridemo k njim na »posest«, ako se nam ne umaknejo, kakor lansko leto osorej.

Te dni so obiskale naše bojišče visoke osebnosti in se podale celo v najsprednejše črte. Ti obiski so naše vojake razveselili, in vsakdo upa, da se naš položaj v doglednem času izpremeni potem, ko se Lah ob Soči dodobra izkašljajo in rogove polomijo. Ofenzivni duh v naših vrstah je močan in se ni poglobel od lanskega leta. Vsakdo se pridruža, da danes leto ne bomo več tičali v tem neskočnem skalovju in gorovju, in upamo, da se bo to tudi uresničilo. Lah pa naj le buta z glavo v

kraško in svetogorsko skalovje. Ko pride čas za to, ga bomo že stresli za dolga njegova ušesa in mu povedali, da bi radi še enkrat videli avstrijsko zastavo vihrati na palači beneških dožev.

Lansko leto je rešil Lahe strašnega poraza Rus. Kako bo v prihodnje, ne vemo. Upamo pa, da se kaj takega več ne zgodi in da Damoklejev meč, katerega bomo vzdignili nad laškimi glavami, bo tako vsekali, kakor bomo mi hoteli, in da ga ne zadrži nobena sila. Če so Lah zmožni biti danes v deseti ofenzivi proti nam, bomo tudi mi zmožni v doglednem času biti v drugi ofenzivi proti njim. In ker Lah ne morejo priti zlahka naprej, bomo pa mi svoj čas poskušali jih potisniti nazaj. Mogoče bo šlo Lahom lažje nazaj kakor naprej.

Komaj vidno opazujemo brsteti tu in tam revno travico, ki nas spominja na krasno vigrad. Mraza pa nimamo več. Ščinkovci žvrgolijo in solnce še precej greje. Lastovk tu ne poznamo. Ker je spomlad še precej suha, nismo imeli takih povodnj, kakor smo pričakovali. Sicer so potoki in hudourniki zelo narasli in besno drveli tja doli proti Italiji, a splošnih poplav ni bilo. Voda snežinka je napolnila vodne struge, a hujših nesreč ni bilo. To priliklo so vojni pododdelki porabili v to, da so v deročo vodo vmetali vse nesnaž.

ki se je tekom zime nabrala v kočah, hlevih, po cestah in drugod. Vse smo poslali Lahom v italijansko nižino.

Višje vojaško poveljstvo je ukazalo, naj se v tukajšnjih dolinah in kotlinah napravijo eksperimenti s solato, radičem, špinačo, česnom in z drugo zelenjavo. Ni minulo dolgo časa, ko so bojni pododdelki bili na pridnem delu, čistili in znosili zemljo skupaj, kamenje odstranili in napravili lepe grede. Danes vidimo lepo število vrtov, nasajenih z zelenjavo tik za pehotnimi jarki v območju sovražnega topništva. Velikega uspeha najbrž ne bo s to poskušnjo, a nekaj se bo vendarle doseglo. Če ne bo drugega uspeha, bo vsaj to, da se možnost zopet pripravi k ljubezni do obdelovanja zemlje. V teh krajih ni pred vojsko nič rastle. Niti tako visoka trava ni zrastle, da bi se moglo pasti konje ali goved. Je pač 300 m visoka planota, kjer sneg nikoli popolnoma ne izgine.

Širni gozdovi, ki se razprostirajo daleč naokoli, je edino bogastvo teh krajev. Sinovi zelene Štajerske, bele Kranjske in solčne Goriške smo tu že leto dni. Hrepenimo po času, ko nam tromba miru naznani, da smo grenko bojno pot končali. Hrepenimo pa tudi po osveti nad nesramnim sovražnikom, ki nam je opustošil solčno Goriško, ta raj slovenske zemlje. Italijan ven iz Goriške in mi — meč v nožnici!

ič

tja in nazaj, kakor da sploh nihče ne strelja.

S prijateljem računovodjo sva šla na bližnji hribec nad Kotjem, odkoder se odpira krasen razgled po ziliški dolini in po gorah, ki ločijo koroško deželo od laške. Ker najinih ušes ni motil več hrup in ropot vozov po trdi cesti, zato sva prav razločno slišala tanjše ali pa močnejše sikanje laških granat. Kakor sva mogla opazovati, niso zadevali ravno dobro; seveda po najinem mnenju, katero pa ne more biti mero-dajno, ker nisva vedela, kakšen namen imajo Lahi: ali hočejo obstreljevati kraj sam, ali pa »iščejo« kakšne baterije. Največ izstrelkov se je razpočilo nad vasjo v malem gozdičku; če smo mi imeli takrat tam kašno baterijo ali ne, pa danes »ne vem več«.

Da naše baterije niso molčale, je umevno samoobsebi. Pokalo je po vseh vrhovih kakor na žegnanju.

Okrog poldneva je ogenj ponehal. S prijateljem sva zapustila svoje opazovališče in jo krenila na obok. Dar drugega tovariša nam je razveselila srca takoj pri vstopu: iz srečne Ogrske je prinesel nekoliko bele moke s seboj in izborni naš kuhar nam je spekel za to čase dragoceno delikateso v podobi pravih, belih žemljic in slanih rogov, ki so ležali v umetniškem neredu namesto cvetja po mizi.

Med obedom se je vnela živahna debata o možnosti, ali dosežejo laški topovi lahko tudi Kotje ali ne. Eni so bili za, drugi proti, in oboji so utemeljevali svoje nazore uprav znanstveno z različnimi koti in s fiziko in z matematiko. Kar nas je bilo pa bolj mirnih ljudi, ki udano čakajo na svojo usodo, smo se pa bolj brigali za žemlje. Ko smo se tako srečno prejedli do slastnega črnca, nam je pa veselje kmalu pošlo.

Vsem se je zazdelo, da je počilo nekje ne daleč od nas. In počilo je počeno — to je bil stric, po obsegu 28! Neznani nam ta pok ni bil! In ko smo ugibali, ali je, ali ni — drugi pok, še močnejši in silnejši od prvega in na strehi nam nasproti ležeče, s škrlitji krite hiše je počilo nekaj škrlitj in ropotaje in drdraje so popadali koščki s strehe na tla. Sedaj ni bilo nobenega dvoma več; ni bilo treba ne kotov, ne šestomerov in nobene teorije več: Lahi so dossegli Kotje s svojimi težkimi topovi.

Črna kava je hitro izginila, mi pa tudi Nismo še došli do hišnih vrat, ko je počilo zopet, a takrat v sredo vasi: velikanski oblak črnega, smrdljivega in dušljivega dima se je valil nad strehami. »Moj Bog! to je bolnišnica!« je vzkliknil zdravnik in planil proti bolniškemu poslopju, ki je bilo oddaljeno le kakih 200 korakov od nas. Jaz za njim. K sreči ni bilo zadeto poslopje, v katerem so bili nastanjeni bolniki, ampak sosedna hiša, takozvana stara pošta. Globoka jama na dvorišču tik ob steni je bila napolnjena z različnim pohištvo. Zračni tlak je podrl celo steno enonadstropne hiše in kar je bilo na steno pribitega ali prilonjenega, je zaropotalo na dvorišče. Prazni tramovi so štrleli iz sten, polni zdvojenega ometa. Po dvorišču se je gnetla množica domačih uslužbencev in vse polno vojaštva in ogledovalo je razdejanje — pok! — zopet ena! Ljudje so krivili hrbte in pleča vlekli nad vratove, drugi so počepali ali poklekali, tretji se pritiskali ob zidove; za medicince, ki študira refleksne pregibe, naravnost božji pogled! Človek vendar vé, da je popolnoma vse eno, ali obstoji, kakor je, ali če poklekne ali se kam nasloni — nobena lega ga ne obvaruje pogina, če pade izstrelke dovolj blizu. In vendar ga ni menda nikogar, ki bi mogel reči, da ga v takih trenutkih ne zapusti pamet in se da voditi popolnoma samo od svojih naravnih obrambnih nagonov. Tudi meni se je godilo tako — nehote sem počlenil za vrtni zid nekaj sekund, potem pa hitro hotel oditi preko dvorišča ven na trg pred cerkvijo.

Pred mano je bil čuden pogled. Vse v poltemi in v dimu. Sam nisem vedel prav, v katero stran grem, ko pridem nehote do stopnjice poškodovanega poštnega poslopja. »Kar skozi« — par dolgih skokov in bil sem že v veži in na trgu. Težka granata je udarila v hišo znanega trgovca. V trgovini je bilo mnogo petroleja in špirta, kakor so ljudje pripovedovali in to je bilo usodno za nas; čež kake dobre pol ure je zapel na strehi rdeči petelin!

Priznati moram, da tisto popoldne zame ni bilo posebno prijetno, ker sem imel službo pri telefonu. Pisarna ni bila daleč od trga in od goreče hiše in prav rad bi bil takrat pisarno kam »prestavil«. Ampak služba je služba in železni »moraš« ne pozna obotavljanja. Kdo vé, če telefon že ne zvoni bogve kako dolgo zastoni? Uberem jo urnih korač na svoje mesto, kjer je čakalo naše obje polnoštevilno — pod težkimi zidanimi stopnjicami. Grem v prvo nadstropje, se vsedem v svoj široki naslonjač, prižgem cigareto in — čakam, kaj bo. Kaj naj človek naredi drugega?

Z-z-z-s-s-s-pok! Zopet ena! Topot na sredo ceste, ravno pred bolnišnico. Zdravniki, sestre strežnice, vojaki in častniki, vsi so nosili kakor mravlje bolnike in samostansko poslopje in vsa ta gosta množica

je bila naenkrat zavita v črn, gost dim. Mene je kar streslo ob misli, koliko ljudi se mogoče valja na prašnih tleh v svoji krvi! A glej čudo — niti enega samaritana ni zgrabila železna smrt. Nosili so neutrudno dalje.

Med tem se je ogenj polagoma širil. Častnik, ki je imel službo, je v naglici zbral nekaj mož in ne glede na nevarnost je začelo vojaštvo gasiti. Skoro je bilo že prepozno. Ogenj je zgrabil že nekaj sosednih razrušenih streh in tlelo in prasketalo je suho deščejeve kakor ogenj iz strojnih pušk. Ognjegasci iz bližnjih krajev, telefonično pozvani na pomoč, so prihiteli v največji sili, da so ohranili vsaj tista poslopja pred pogubo, ki še niso začela goreti. Delali so v silni vročini na vse kriplje, ne brigajoč se za sovražni, ne za goreči ogenj, in združenim silam se je posrečilo pozno na večer, da so ogenj omejili.

Lahi ves čas niso mirovali. Ena granata je okršila zvonic stare gotiške farne cerkve, nekaj jih je dobila šola, največ pa cesta. Brez človeških žrtev seveda ni ostalo, a bilo jih hvala Bogu ni veliko; če se ne motim, vsega skupaj 5 ali 6 oseb, med temi en civilist. Tačas bi bil skoro začel verovati na usodo. Od naše stotnije, ki je bila daleč na gorah, je prišel ravno to nedeljo možak v dolino, da bo opravljaj nekoliko ložjo službo poštnega sla. Njegov prednik ga je spremljal, da mu vse razkaže in pove. Bila sta že gotova, ko se revček domisli, da je obljubil svojemu prijatelju prinesiti seboj zavojček tobaka. Skoči ponj, in ravno ko gre preko trga, ga je rešila laška granata vsake lažje in težje službe...

Popoldne so Lahi s streljanjem za nekaj ur prenehali. Menda je gosti dim nad vasjo dokazal njihovem opazovalcu v gorah, da imajo uspeh. Počasi so se začeli ljudje, ki so takoj ob začetku pobegnili v bližnje gozdove, zopet vračati domov, mnogi pač s težkimi srci, drugi še z večjo bojaznijo: ali je to prvo obstreljevanje tudi že zadnje, ali bo še kaj? In kako bo takrat?

Na večer pa Lahom žilica zopet ni dala miru. Ko je bilo rešilno delo v najlepšem tiru, so nam poslali še dva pozdrava, k sreči brez uspeha. Samo velike, globoke jame so zijale na cerkvenem trgu, to je bilo vse, a čez nekaj dni je šlo življenje zopet v starem tiru naprej. Vojaska energija je premagala vse težkoče v najkrajšem času, ljudje so se zopet nastanili v vasi in po beli, prašni cesti so zopet korakali poleg težkih voz leni in zaspani vozniki z neizogibnimi pipami v ustih...

Slovenski fantje v prelepi vipavski dolini.

Z bojišča smo pod gorenjim naslovom prejeli:

Prišel je dan, kateri nam je že dolgo časa bil namenjen. Zadnje dni se je hudo splašil naš južni nasprotnik. Hudo nas je obstreljeval, a zaman. Mi Slovenci stojimo kakor neomajana skala. Ko so Lahi začeli lezti iz svojih brlogov, smo jim neustrašeni slovenski fantje pokazali slovenski pogum. Takoj se je Lah ustrašil ter si začel misliti: to so pa tisti, kateri so nas pri deveti ofenzivi prav dobro namazali. Takoj prve poizkuse smo jim prekinili. Poskušali so vedno naprej, a vse zaman. Ko so sovražniki naposled uvideli, da nič ne opravijo, čakali so ter so nas nekega večera hoteli nepričakovano napasti. Prihruili so v močnih stotnjah, a tudi — vse zaman. Tisti, ki je ušel iz naših rok, bo delo lahko o sreči govoril. Tako so nam pretekle ure v teh hudih dneh. To hočemo objaviti našim domačim, da izvedo, kako se znamo v takih prilikah maščevati za izdajstvo. Pošljamo vsem prijateljem in znancem, našim domačim fantom in dekletom iskrene pozdrave iz neomajnih postojank. Rač. podč. narednik Simončič Janko, Ljubljana; četovodje: Ziherl Mat., Škofja Loka; Pleško Iv., Vrhnika; Japelj Mih., Ig pri Ljub.; Ferenčak Fr., Krško; desetniki: Oblak Fr., Št. Vid pri Ljub.; Steriša St., Ljubljana; Leben Fr., Šiška; poddesetniki: Sušnik Iv., Šiška; Praznik Al., Škocjan; Mulej Fr., Bled; strelci: Gruden Iv., Mala vas, p. Grosuplje; Čepon Ant., Horjul; Šešek Jos., Bukovica; Kaltinger Jos., Jesenice; Habiš Jos., Hrušica.

Slovenski štajerski ujetniki v Italiji se zahvaljujejo sv. očetu.

Iz Italije, dne 13. aprila. Sv. oče Benedikt XV. so se spomnili na nas, uboge ujetnike v Italiji, se nas usmilili in nas potolažili s tem, da so nam poslali jako lepo pisanko za Veliko noč. Poslali so nam tudi sliko, kako goreče molijo za nas in prosijo ljubega Boga za tako zaželeni mir, zakar se jim vsi iskreno zahvalimo in hočemo moliti za njih in prositi ljubega Boga, naj blagoslovi njihova dela na duhovnem polju. Kokol Tomaž, kmet pri Sv. Barbari v Slov. gor.; Oton Reil, Pečnik Simon, Sušec F., Ogorelec Mart., Ogorevc Jožef, Trstevnik Ivan. Cerneisek Ivan. F. Skoberne.

Vertič Avg., Kolar Štefan, Zamuda Ivan, Hrastnik F., Podgoršek F., Drogenik Miha, vsi iz Štajerskega.

Ob dveletnici pregnanstva.

Lep pomladni večer je. Slonim na oknu in zrem ven v tiho noč. Na nebu miglja na milijone in milijone zvezdic, a skozi okno se vsipa blede mesečina lune. Od daleč se čuje žuborenje Cerknice, ki teče skozi vas. Vse spava in miruje, vse počiva in molči. V moji potrti duši divja neizrekljivo domotožje in žalost. Moj duh se vrača v nekdanjost. Bil je pred dvema letoma mesec maj. Pričeli smo ga z veselimi srci, zbirajoč se vsak dan krog Marijinega šmarničnega oltarja, a ne tu, temveč daleč tam doma. Obdelovali smo skrbno svoja polja, nič sluteč, kaj nam preti. Prišlo je pa naenkrat čez nas kot vihar, kar je uničilo naše nade in upe, našo srečo in blagostanje. Neizprosna, kruta usoda je nas izgnala iz domov po svetu. Zapuščajoč takrat domači kraj, se je marsikomu ob pogledu na bujna žitna polja orosilo oko in s kletvijo na ustnih čez zemljelačnega roparja je odhajal, kam? — v mrzlo tujino.

Da, bilo je že pred dvema letoma, a vse mi stoji še živo v spominu, oni strašni dan. Ta dan se nas je prijel beseda »begunec«, grenka beseda, ki zveni kot očitek. Zeleli smo si nazaj in upali, da se že čez kratek čas zopet vrnemo, a upali smo zaman. Te dni se je obnovila obletnica, in sicer druga, odkar smo brez doma. Ni nam dano vrniti se v domačijo, kamor tako srčno želimo. Naša srca razjeda vsak dan huje domotožje. Ko bi mi bilo dano kot ptički skozi zrak zleteti, tedaj bi bil prvi moj polet k oni le beli hiši sredi vasi, k rodni hiši. In ako bi bila le ena stena pokonci, tedaj bi isto poljubila in čutila bi se srečno, stati na domačih tleh. Saj ti kraji so naši kraji, naš raj in so sveti vsem izgnanim, ki sedaj jokajo po svetu razkropljeni brez doma. Ni dano meni to in tudi drugim ne, le iz dalje poslušamo grom topov, ki prihaja kot bojni, a nad vse žalosten pozdrav iz domačije.

Tu bivamo med drugimi ljudmi in čakamo rešitve sedaj že dve leti, a čakamo zaman. Sam Bog vé, kdaj nam bo dano zopet uzreti domači kraj, naša polja in naše, mogoče razdrte domove. Tu vidimo ljudi, ki obdelujejo skrbno svoja polja, a naša so poteptana in zapuščena. Gorje, gorje je nam. So tuja srca, katera občutijo z nami bedo, žalost in gorje. Mnogo jih je, ki vedo, kaj se pravi biti izgnan iz lastnega doma in pustiti svoje s trudom pridobljeno imete. Da, mnogo je takih, in tem se begunci smilijo; oni imajo sočutje z ubogimi in jim pomagajo po svojih močeh. Nihče ne bo zabil src, ki so z nami čutila, se za nas potežovala in nam pomagala v teh letih gorja. A nič manj ne zabi nihče besede, ki ga je zapekla ali zabolela. Kaj deje huje kot zla beseda, ki se itak ranjena naša srca še huje nanovo rani. Saj beseda »begunec« sama zaboli v dno duše. Mi se bomo čutili srečne šele, kadar se bo zaslislal za nas glas: »domov!«. Koj bomo odšli v naš kraj, v domačijo. Koliko od njih si je še pred kratkim želelo domov, a zdaj ne več. Beda, pomanjkanje in gorje jih je spravilo v prezgodnji grob. Njih hrepenenje po vrnitvi je za vedno utihnilo. Šli so tam dol k sv. Jerneju počivat in odpočit se od mučnega trpljenja. Njim sicer ni dano v zemlji domači počivati, a vendar so srečni. Za nje je minulo pozemsko trpljenje in gorje. Odšli so v boljšo domačijo, onstran groba.

Dal Bog, da bi vsaj za nas napočil kmalu dan naše vrnitve. Tedaj bo naše veselje brezmejno. Volčanka.

Ob Soči.

Polkovnik Egli piše v »Basler Nachrichten« o svojem obisku pri avstrijski vojski ob Soči: Žal, da nisem imel časa obiskati del bojne črte ob Soči na črti Kanal — Plave — Zagora. Iz nekega italijanskega načrta sem spoznal, da so tamkaj sovražniki na obeh straneh reke, eden proti drugemu; samo pri Plaveh se je posrečilo Italijanom dospeti na drugi breg reke. Da so se Italijani mogli tamkaj sploh vzdržati, se to razlaga tako, da frontalno topniško delovanje ni veliko ter je nemogoč postranski ogenj od avstrijske strani. Nasprotno pa so obsuli Italijani ta del bojne črte s koncentričnim ognjem in so v ta namen postavili na zahodnem bregu Soče mnogo baterij v smeri Zagora—Plave. V posameznih odsekih vzhodno in zahodno od Plavi so zgradili Italijani do vrha Planine, torej na ozemlju, širokem 2500 m, deset strelskih jarkov.

Izključeno je, da bi mogli Italijani izrabiti mostišče pri Plaveh za večja podjetja, ker je nemogoče spraviti pravočasno potrebno topništvo čez Sočo. Pota, ki vodi od zahoda do reke, ki teče mestoma med 600 metrov visokimi bregovi, se nahajajo v ognju avstrijskih baterij, a od Plavi proti vzhodu je samo nekoliko popolnoma pomanjkljivih poti. Nasproti temu pa vodi v ozemlju vzhodno od Plavi na avstrijski

strani več dobrih poti, ki so za časa vojske najbrž še izboljšane, tako da je visoka planota Sv. Duh izvrstno ozemlje za manevriranje, s katerega se more podvzeti uspešen napad na odsek pri Gorici kakor tudi proti severu na odsek pri Tolminu. Zdi se mi zaradi tega izključeno, da bi mogli podvzeti Italijani z uspehom napad na visoko planoto vzhodno od Plavi, da si otvorijo pot preko Gorice in Krasa v Trst.

Ozemlje, ki je označujem za odsek pri Tolminu, se pričinja južno od Sela, kjer gre avstrijska bojna črta čez Sočo, čez višine zahodno od Sv. Lucije in Sv. Marije vzhodno od Volčaka, pride zopet k Soči. Bojna črta gre ob reki, ob kateri stoje sovražniki, tj. do prostora Dola in Gabrij, potem se vzdiguje poševno do Mrzlega vrha (visok 1360 m) in je proti zahodu obrnjeno sleme v širini od 800 metrov zasedeno od Avstrijcev. Višina 1186, visoka do 1200 me, severozahodno od vrha 1360, je zelo utrjena. Od Mrzlega vrha gre bojna črta proti Krnu (2245 m), katerega vrh je v italijanskih rokah, dočim se nahajajo višine 2178 in 2077, ki leže vzhodno od Krna, v avstrijskih rokah.

Odsek Tolmin sestoji iz treh delov; severni del ima obliko visokega gorovja Krn—Mrzli vrh; srednji leži pri Tolminu z višino Sv. Marija (588). Za nadvlado cellega odseka je važen Mrzli vrh z vrhom Vodil, ki nadvladuje dohode k Sv. Luciji in Tolminu. Tu stoje Avstrijci v daleč proti zahodu potisnjenih obrambnih postojankah, tako da danes ni nevarnosti, da bi moglo biti zavzeto mostišče Tolmin s pritiskom od severa, posebno ker se more obsuti italijanski napad od strani s topovskim ognjem. Razen tega bi dovoz topov z nižine na vrh za nadaljevanje ofenzive trajal predolgo časa. V srednjem odseku pri Dolu pa do kraja, kjer gre bojna črta čez Sočo, nadvladuje s severa Vodil vrh, z juha višina Sv. Marija, a z vzhoda višina, ki se vzdiguje vzhodno od Tolmina 600 do 1000 metrov visoko. Ti kotlini nadvladujejo tudi Italijani. Postojanke obeh sovražnikov se nahajajo v dolini ter se morejo videti od vseh strani. Ker je Soča sedaj precej narasla, zato je resna ovira, kadar pa je plitva, se jo more na več straneh prebresti. Najvažnejši del tega odseka je višina Sv. Marija (588 m), ker ta ne tvori samo mostišča, ampak varuje tudi glavne ceste, ki prihajajo od vzhoda, kakor tudi železniško progo in čisto skozi dolino Bačve. Enkrat se je že bilo posrečilo Italijanom prodreti do zahodnih obronkov višine 588 in Sv. Lucije, ali močan protinapad jih je vrnil zopet nazaj. Danes so te višine v rokah avstrijskih čet. Zahodna stran teh višin je zelo utrjena. Italijani so se umaknili na vzhodni rob višine, ki leži nasproti, in do vasi Volče. Na nekem kraju v podnožju hriba Sv. Marija se še jasno poznajo strelski jarki, ki so jih zapustili Italijani. Kar se tiče utrdb v tem odseku, je zanimivo, da sta oba nasprotnika v votlinah, vklesanih v skalah, v katere so postavili topove.

Razen postojank, ki leže nasproti avstrijskim, so zgradili Italijani od zadaj več obrambnih črt, tako da se mora domisljati, kakor da se boje napada na tem kraju. Prva črta se vleče od Doblarjev ob Soči čez sleme Ježaka (929 m) nasproti Tolmina, od tu proti severozahodu vedno po grebenih tj. do Kobarida. Proti jugu se nahaja na slemenu Kolovrata druga bojna črta, ki se vleče do okolice Sabotina. Tretja močna bramb na črta gre južno od Hevnika ob italijanski meji. Med temi glavnimi črtami se nahajajo še številne postranske črte in opirališča, pred vsem številne baterije. To se razume, da je tudi na avstrijski strani zgrajenih več črt, ki naj bi zaustavile eventualni italijanski predor pri vzhodu v doline. Eventualni napad na Tolmin ne sme zadovoljiti Italijane, da ga vzamejo, ampak morajo iti naprej proti vzhodu v doline, ki leže vzhodno. Izguba Tolmina bi bila za avstrijsko vojsko še manjše važnosti kot pa izguba Doberdoba ali Gorice. Predor čez Kras in vzhodno od Gorice je zelo težko izvesti; pri Tolminu pa ne bi naletel tak poizkus samo na izvrstne avstrijske čete, ampak tudi na naravne ovire in težave. Proti severu pa omejujejo ta bojni prostor Krn (2242 m), Kuk (2086 m), Skerbin (254 m) in Jelov gozd. Smer Italijanov, da prodro do Trsta, gre od Tolmina proti jugovzhodu skozi dolino Idrije proti Postojni. Tem potem morejo iti le tedaj, ako odločilno zmagajo pri Tolminu in da prodro globoko v dolino Bače in si tako zagotovijo prehode in železniški predor, ki vodi iz doline reke Save.

Pot Italijane ne pripelje torej niti preko Tolmina v Trst. Ako torej ne morejo dospeti do Trsta niti preko Tolmina, Gorice, Plavi ali preko Krasa, potem jim je Trst izgubljen cilj kljub velikanskim žrtvam.

Svarilo.

Zaradi zelo velike nevarnosti, ki nastane za operacije c. kr. armade vsled morebitnih hudodelskih naklepov, uničiti za-

loge živil ali konje, takozvana sabotažna dejanja, je potrebno, da se v svari lo- kličejo splošno v spomin kazenskopravna določila, ki se uporabljajo pri takih hudo- delskih naklepih.

Vsak hudodelski naklep, uničiti zaloge živil ali povzročiti bolezn pri živalih, zla- sti konjih, z namenom, da se škoduje voj- na moč avstro-ogrške monarhije ali vojna moč zveznih držav ali koristi sovražniku (sabotažna dejanja), tedaj tudi poskus ta- kega naklepa tvori hudodelstvo zoper voj- no moč države po § 327. v. k. z. Vse voja- ške in civilne osebe spadajo radi tega hu- dodelstva pod vojaško kazensko sodstvo. To hudodelstvo se kaznuje v območju ar- made na bojnem polju potom naglega so- da, v zaledju pri obtežljivih okolišnih s- smrtjo na vislicah, v manj važnih slučajih s težko ječo do 20 let. Vsakdo, ki tako hudodelstvo, dasi je v stanu, namenoma ne prepreči, ali kdor namenoma ne naznani oblasti tako hudodelsko znano mu podjetje ali ne ovadi takega hudodelca, ki mu je postal znan, je sokriv hudodelstva in se bode ž njim postopalo po § 330. v. k. z.

Vojno posojilo in mali podpisovalci.

Milijardne svote vojnih posojil nastaja- jo v glavnem po velikih podpisih, po podpisih industrije in bančnega kapitala, hranilnic in zavarovalnic, skladov ter bo- gatašev, ki razpolagajo s stotisoči ali mili- joni. Vzglj temu pa se ne smeje odtegovati podpisovanju vojnega posojila mali in sred- nji varčevalci. Tisoči takih posameznih malih podpisov naraščajo v milijone. Bila bi neprimerna ošabnost, če bi se uspeh vojnega posojila presojal samo po številu milijard, ne pa tudi milijonov, ki se sestav- ljajo iz prihrankov, ki so jih dali za vojno posojilo manj imoviti ljudski sloji. Da iz- teh malih podpisov nastajajo zelo znatne svote, dokazuje statistika dosedanjih petih vojnih posojil. Podpisi potom rentne hranil- nice in zneskov do 1900 K se morejo sma- trati za podpise malih in srednjih varčeval- cev. Pri prvih petih vojnih posojilih je 1.868.688 oseb podpisalo potom takih zne- skov, namreč od 50 do 1900 K, nad tri četr- t milijarde. To je znaten znesek, ki tudi glede na skupno svoto 18 milijard prihaja v poštev. In celo »najmanjši varčevalci«, ki so podpisali samo po 50 do 200 K, so podpisali pri prvih petih posojilih nad 122 milijonov kron. Torej niti država — in le- ta tudi ne stori tako — niti mali podpisovalci sami ne smejo podcenjevati svojega sode- lovanja pri vojnih posojilih. Vsaka krona, ki jo ubožec in bogatin moreta dejati na stran, naj se porabi za vojno posojilo. In tisti, ki misli, da bi njegovih 50, 100 ali 200 kron ne izdalo nič in se zato ne udeleži vojnega posojila, dela krivico državi in so- državljanom, ker ne priznava dolžnosti vsakogar, da sodeluje po svojih močeh pri vojnem posojilu, dela pa krivico tudi sebi, ker ne izkorišča priložnosti za najboljšo in najvarnejšo naložitev svojih prihrankov. Mali podpisovalci ne smejo manjkati v ar- madi, ki naj pribori novo zmagajo našega vojnega posojila.

Za šesto vojno posojilo!

Kranjsko društvo za podpisovanje vojnega posojila sporoča vsem svojim čla- nom, da dojdejo v teku prihodnjega tedna zadolžnice in zakladni listi V. vojnega po- sojila. Vsak član, ki je v polnem obsegu plačal podpisane deleže, dvigne lahko nam pripadajoče kose vojnega posojila. Ravno tako tudi lahko dobe vsi oni člani, ki doslej sicer še niso polno vplačali svoj- jih deležev proti poravnavi doslej še nepla- čanega zneska ostanka za podpisano vojno posojilo. Zajedno pozivljamo svoje člane, da v največji meri sežejo po VI. vojnem posojilu in vpošljejo društvu prigranice za zadnjo emisijo vojnega posojila. Njihova dolžnost je, da med znanci agitirajo za podpisovanje vojnega posojila in pristop k društvu. Društvene tiskovine so se že razposlale. Če jih kdo pomotoma ni prejel, naj to sporoči potom dopisnice, da se mu jih nemudoma dopošlje. Društvo daje vsa pojasnila o svojem poslovanju na željo pis- meno ali pa tudi ustmeno v društvenem lokalu Selenburgova ulica 7., II., 27. v Ljub- ljani med uradnimi urami vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne. Odbor.

Pri Kranjski deželni banki v Ljubljani, oficijelnem subskripcijskem mestu in čla- nici konsorcija za izpeljavo državnih kre- ditnih operacij, so nadalje podpisali VI. vojnega posojila, med drugimi: Kranjski deželni odbor K 1.000.000; Kranjska dežel- na banka za svoj lastni račun K 500.000; Jean Schrey, predsednik Kreditne zadruge in pr. predsednik Trg. in obrt. zbornice v Ljubljani K 30.000; Občina Št. Jernej na Dolenjskem K 10.000; Ivan Lavrič K 5000; Ivan Černe K 1000; Dr. Fr. Perne K 1000; Lucija Orehek K 1000; Neimenovan iz Zgor. Kaslija K 1000; Jožef Erjavec K 1000; Franciška Stepec K 1000; Anton Lokar K 1000; Neža Jenko K 1000; Janez Košir K 3000; Josip Zelnik K 1000; župni urad Sv. Katarine v Topolu K 13.000; Franc

Schroll K 1000; Leopold Turšič K 1000; Jakob Likar K 2000; Občina Podraga K 500; Jakob Rižnar K 500; župni urad Podzemelj K 300; Občina Lancovo K 1000; Vzaj. zavarovalnica v Ljubljani K 10.000; župni urad Koprvnik K 700; Franc Silve- ster 2000 K. Za nadaljne prijave se pripo- roča Kranjska deželna banka v Ljubljani, deželni dvorec.

— Pri Ljudski posojilnici so podpisali VI. avstrijskega vojnega posojila dosedaj med drugimi sledeči župni uradi: Rakitna pri Borovnici 3000 K; Vače pri Litiji 25.000 kron; Št. Jakob ob Savi 3000 K; Polhov gradec 34.000 K; Bloke pri Rakeku 29.000 kron; Brdo pri Lukovici 10.000 K; Spodnji Log pri Kočevju 5000 K; župni in dekanij- ski urad v Moravčah 55.000 K; mestni žup- ni urad v Kočevju 18.000 K; župni urad Podgrad pri Rudolfovem 7000 K; dr. J. L., Ljubljana, 6600 K; stolna cerkev sv. Niko- laja v Ljubljani 1200 K.

C. kr. priv. splošna prometna banka na Dunaju je podpisala za lastni račun K 25.000.000 VI. avstr. vojnega posojila.

Pri Ljubljanski kreditni banki kot oficijelnem subskripcijskem mestu je do inkl. 18. t. m. subskribiralo 65 strank 2.417.200 K VI. avstr. vojnega posojila. Med drugimi so podpisali sledeči gg.: Robert Kollmann, c. kr. dvorni založnik, Ljubljana, 50.000 K; Kmetska posojilnica, Vrhnika, 20.000 K; Ludovik Kneifel, c. in kr. polkovnik, Ljubljana, 2000 K; Gabriel Jelovšek, veleposestnik, Vrhnika, 5000 K; Oroslov Kos, Radeče pri Zidanem mostu, 5000 K; Julij Burda, c. kr. agrarni nad- geometer, Ljubljana, 5000 K; Franc Ku- kavičič, železniški strežaj, Sežana, 2000 K; Mihael pl. Lukanc, c. kr. polkovnik v p., Ljubljana, 1000 K; Franc Görg, Čabar, 1000 K; Hranilnica in posojilnica, Št. Jer- nej, 5000 K; Ljubljanska kreditna banka za lastni račun, 1.000.000 K. Vsa potrebna pojasnila in tiskovine daje dragevolje na razpolago centrala v Ljubljani in njene podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sara- jevu, Gorici (t. č. Ljubljana) in Celju.

Pri češki industrijski banki, podruž- nici v Ljubljani so med drugimi podpisali na VI. avstr. vojno posojilo: Ivan Šavnik, trgovec, Kranj, 2000 K; Ljudska posojil- nica, Ljubljana, 10.000 K; Minka Valjavec, Ljubljana, 600 K; Valentin Urbančič, Ljub- ljana, 50.000 K; M. Sušnik, 25.000 K; J. Kalousek 1000 K; Mg. Ph. Franc Šavnik, Kranj, 1000 K; Občinska hranilnica, Vr- hnika, 60.000 K; potom Okrajne hranilnice in posojilnice škofja Loka: Matevž Kraj- nik, Sonotnica, 400 K; Jurjovič Ivana, Trata, 1000 K.

Rdečega križa dan.

Avstrijski Rdeči križ potrebuje v tej najsilovitejši in največ žrtev terjajoči vojni za vzdrževanje svojih zavodov za oskrbo- vanje ranjenih ali obolelih bojnikov ne- izmernih denarnih sredstev. Da omogoči avstrijski družbi Rdečega križa in njenim deželnim društvom nujno potrebno okre- pitev njih sredstev, je ministrstvo za zu- nanje zadeve z odlokom z dne 19. febru- arja 1917, št. 1583, I. M., dovolilo, da se v soboto, dne 2. junija t. l. po vsej Avstriji priredi »Rdečega križa dan«. Dočim se je doslej v take namene ob določenih dne- hih vršilo javno razpečevanje in nabiranje prostovoljnih prispevkov od posameznika do posameznika ter so se v iste svrhe vr- šile družabne prireditve, se bo tokrat Rde- čemu križu dotok denarnih sredstev zago- tovil izključno le na ta način, da mu bode avstrijsko trgovstvo in obrtništvo po last- nem preudarku odmerjeni del na Rdečega križa dan (2. juni t. l.) doseženi prejem- kov odkazalo kot prostovoljen prispevek. Deželno in gospejno pomožno društvo Rdečega križa za Kranjsko je izvedbo take akcije po vsej kronovini poverilo posebnemu v Ljubljani poslujočemu »Glavnemu odboru za Rdečega križa dan na Kranjskem«. Ta odbor se sedaj tudi tem potom obrača do vsakega posameznega trgovca, industrijalca ali obrtnika na Kranjskem, v prvi vrsti na tiste, ki so se jim gmo- tne razmere vsled posebnosti odnošajev znat- no zboljšale, s prošnjo, naj vdejavljajo svoje požrtvovalno domoljubje, od kosma- tega dohodka, ki ga bo dne 2. junija t. l. imel od prodaje ali ki si ga na ta dan za- gotovi potom kupčijskega ali dobavnega sklepa, kolikor mogoče visok odstotek Rdečemu križu odkaže v dar. Spričo do- voljkrat preizkušene lojalnosti vsikdar požrtvovalno darežljivih naših trgovskih in industrijskih in obrtniških krogih se ute- meljenost višine prostovoljno odmerjenega prispevka ne bo kontrolirala. Kot viden znak zahvale prejme vsakdo, ki je domo- ljubno humanitarnim svrham tega dneva služil s požrtvovalno vneto, od Rdečega križa visokosti darovanega zneska primer- no umetniški izvršeno spominsko diplomu. V očigled dosedanjim svojim izkušnjam se Glavni odbor za trdno nada, da mu bo tudi tokrat mogoče, skrbstvu za naše ra- njence in vojne bolnike izročiti prav iz- datno denarno pomoč.

Spominjajte se gorških bežancev!

Zahvala naših oslepelih vojakov v Gradcu.

Kratek poziv, s katerim se je naš list obrnil 7. majnika do rojakov, da se spomi- njajo tudi naših v vojni oslepelih vojakov v zavodu sv. Odilije v Gradcu (Odilien- Blindenanstalt, Leonhardstr.), je našel v usmiljenih srcih najboljši odmev. Prijatelj trpinov nam na prošnjo hvaležnih vojakov poroča v zahvalo sledeče vrstice.

Pred vsem je oslepele vojake zelo razveselilo, da so omenjeni »Slovenčev« poziv prinesli skoraj vsi slovenski listi, da se je že s tem pokazala splošna sočutna lju- bezen in povsod vzbudilo živo zanimanje zanje. — Prihitej je kmalu v zavod go- spod častnik Janko Klobčič. Bila ga je sa- ma prijaznost in očetovska ljubezen do tr- pinov; za vse se je zanimal, vsakemu je izpregovoril nekaj tolažilnih besedi, ki so sr- cem trpinov dobro dele kot nebeška ro- sa suhi zemlji. V soboto, dne 12. majnika pa se je pripeljala iz Ljubljane kot poslan- ka vrlega tobačnega delavstva gospa Ma- rija Pogačnikova in je prinesla vojakom, res kot majniški Miklavž, polno drobnih in debelih dobrot, in kar je gospa škrova dobrega spekla in tudi — dolgo zaželeno harmoniko! Opomnim naj takoj tukaj, da se nikakor ni bati, da bi kateri izmed na- ših oslepelih vojakov pozneje hodil po krč- mah za škripača. Ne, naši vojaki spoštuje- jo sami sebe in se dobro zavedajo, da njih v vojni ugasle oči nikakor ne spadajo med plesalce in pijance. Ti naši vojaki tudi ne marajo za lenobo; vsa z veseljem dela in se uči, kar pač more: košare plesti, s ti- panjem brati, s strojem pisati itd. Kajpada bi se radi učili tudi na orgle ali glasovir igrati, in v zavodu bi imeli tudi priliko; toda za to so večinoma prestari ali druga- če nesposobni. Morajo torej imeti v pro- stih urah vsaj malo domače muzike, da se prežene temna puščoba in duhomorna otožnost. Pogačnikova gospa pa je pripe- ljala iz Ljubljane tudi živo struco — hčer- ko oslepelega ljubljana Pavla Križ- narja. Slep očetovo oko je ni videlo ali komaj je roka pogladila njeno glavico, jo je v hipu spoznalo očetovo srce. O Mičica, moja Mičica, se je izvilo iz globočine srca in oče je ves srečen objemal svojo dragico. Uboga, vsega pomilovanja in vse naše pod- pore vredna družina Križnarjeva: slepi oče s sedmimi otročiči in uboga ženica, ki hira in peša od same žalosti in skrbil! Srca usmiljena, prihitite jim na pomoč!

Za naše oslepele vojake je kmalu po objavljenem pozivu prispelo s Kranjskega in Spodnje Štajerskega na naslov njih skrbne učiteljice č. sestre Klare Verhunc tudi več poštni pošiljatev: poučne in za- bavne knjige, nekaj cigaret in tudi pod- pore v denarju. S temi milodari so obenem došla pisma, ki razodevajo toliko ljubezen in usmiljenje do oslepelih trpinov, da so bili vsi globoko ginjeni, ko jim jih je usmi- ljanka prebrala. Dotlej so se revčki čutili v tujini nekako pozabljeni in zapuščeni. Res, popolnoma brez tolažbe tudi prej ni- so bili; saj usmiljenke zanje store, kar le morejo, in tudi naš graški slovenski pridig- gar g. dr. Al. Nastran, jih je že prej od ča- sa do časa razveselil s svojim obiskom in jim naložil »za pokoro« vselej tudi šop ci- garet. Toda drugače, iz ljube domačije jim prej ni posiljal žarek ljubezni in pomo- či. »Slepi smo na slepem svetu; odkar ro- jakov več ne vidimo, nas menda ne pozna- jo in ne marajo več.« Ta črna misel jih je naprej in naprej motila in njih srca z gren- kostjo polnila. Letošnji majnik pa jim je naenkrat prinesel s juga toliko dokazov iskrene ljubezni. To jih je iznova poživilo; zdaj bodo veliko lažje prenašali življenje brez luči! Poživila se je med njimi tudi bratska ljubezen. Poslane darove so si med seboj bratski razdelili, prejeti denar pa so je vložili vsakemu v njegovo lastno hranilno knjižico. Skromen začetek; pa blagi dobrotniki so deloma že obljubili, da bodo sčasoma še kaj priložili. Dobrotniki sicer nečejo, da bi se njih imena objavljala, ostanejo pa zapisana v spominsko knji- go in v srca hvaležnih slepcev in v knji- go večnega življenja. Posameznim blagim do- brotnicam in dobrotnikom so se obdaro- vani že lastnoročno pismeno zahvalili, de- loma se še bodo. Tukaj pa naj bo v ime- nu vseh hvaležnih oslepelih vojakov izre- čena vsem preblagim dobrotnikom skupaj pristrčna zahvala za vse izraze in dokaze sočutne in dejanske ljubezni. Iskrena proš- nja, da bi to zahvalo vsaj na kratko pri- nesli vsi listi, ki so iz prijaznosti objavili poziv in prošnjo za pomoč. Bog ohrani na- šim oslepelim možem in mladeničem vse dosedanje dobrotne in jim nakloni vedno novih! Posebno kadar bodo češnje dozo- rele in če Vam bodo jablane in hruške kaj več obrodile, dragi rojaki, spomnite se za- voda sv. Odilije!

Vojaške vesti.

Umrli 17. pp.: Škedelj Jožef, strel v prsi, Vrh, Šmihel-Stopiče, roj. 1896; Krhin Franc, Dol. Vrhpolje, Št. Jernej, roj. 1896, pljučnica; Schober Jožef, Sela, Kočevje, roj. 1896, strel v glavo; Hrovat Janez, Za- fara-Žužemberk, roj. 1894, zastrupljenje

krvi po amputaciji; Tomelj Alojzij, Čemše- nik, roj. 1897, zastrupljenje krvi vsled ran; Medic Franc, Šmihel-Stopiče, roj. 1891, strel v prsi; Gluhar Janez, Zg. Gorje, Ra- dovčica, roj. 1898, strel skozi glavo; Simo- novič Janez, Vodice, roj. 1895.

Vič. g. msgr. Rafko Kozák, višji vo- jaški kurat, je imenovan za vojaškega su- periora 2. razreda. Iskreno čestitamo!

Imenovanje in odlikovanje. Za rezerv- nega poročnika je bil imenovan praporščak Ferdinand K v a s, sin užitn. vodja Franca Kvasa. Imenovani, ki je bil nedavno odli- kovani z srebrno in z bronasto hrabrostno svetinjo, slušbuje pri gorskem strelskem polku št. 2.

Naše žrtve za domovino. Poroča se nam, da je že na Velikonočni pondeljek umrl na laškem bojišču junaške smrti po- ročnik Valentin S i b i c, poveljnik oddelka strojnih pušk. Zadel ga je granata. Bil je odlikovan s signum laudis in bi bil v krat- kem povišan v nadporočnika. Doma je bil iz Grabštanja in zaveden Slovenec. Že v začetku vojke se je raznesla vest, da je padel. — Dne 17. majnika je bil pri nasko- ku na soškerc bojišču zadet od šrapnela v nogo in trebuh poročnik Ferdinand P r i m u s, sin hišnika Mohorjeve družbe. Tretji dan nato je umrl in je pokopan v Lokovcu. To je že drugi sin hišnika Primusa, ki je postal žrtev domovine. Leta 1914. je dovr- šil maturo na celovski gimnaziji, obenem z bratom Maksom, ki je maturiral na uč- teljišču.

Padel je na soški fronti 10. t. m. 22 letni Jožef Ušaj iz Oseka na Primor- skem št. 81, Mihorkin. Zadel ga je laška granata. Bil je takoj mrtev.

Cerkvene vesti.

— Novo mašo bodo imeli letos na- slednji gg. novomašniki ljubljanske škofije: Iz četrtega letnika: č. g. Ambrožič Josip, 17. junija v Ribnici; č. g. Dolinar Anton, 17. junija v Domžalah; č. g. Gostiša Vinko, 10. junija v Stari Loki; č. g. Gregorec Fe- liks, 17. junija v Mengšu; č. g. Hostnik An- ton, 17. junija v Šmartnem pri Litiji; č. g. Jakob-Rado Miglič, 17. junija pri Sv. Križu pri Litiji; č. g. Peček Alojzij, 10. ju- nija v Vel. Laščah; č. g. Pirkovič Janez, 17. junija v Št. Jerneju; č. g. Pivk Ivan 9. junija pri svetogorski Materi božji v frančiškanski cerkvi v Ljubljani; č. g. Po- točnik Ciril, 10. junija na Trati; č. g. Suštar Franc, 17. junija v Vodich; č. g. Trčelj Fi- lip iz Šturij, 10. junija pri Uršulinkah v Ljubljani; č. g. Urh Anton, 17. junija na Vrhniki; č. g. Vilhar Ivan, 10. junija v Po- stojni; č. g. Vovk Alojzij, 10. junija na Po- lici. — Iz tretjega letnika: č. g. Arh Jožef, 17. junija v Čemšeniku; č. g. Belec Franci- šek, 17. junija, Št. Vid nad Ljubljano; č. g. Dovč Janez, 10. junija na Ježici pri Ljubljani; č. g. Gornik Anton, 10. junija v zavodu sv. Stanislava; č. g. Morel Rafael, 10. junija, Nadanje Selo; č. g. Semič Ivan, 17. junija, Šturija; č. g. Tomazin Matej, 17. junija na Brezjah; č. g. Vilfan Janez 10. ju- nija v Vodich.

Po padcu grefa Tisze.

Pred prazniki ogrska kriza ne bo končana. Budimpešta, 25. maja. Z dobro pouče- ne strani se poroča, da se kriza pred praz- niki ne bo končala.

Demonstracije za volilno preosnovo v Budimpešti.

Budimpešta, 25. maja. Med posvetom narodne delavne stranke v klubu, ki se ga je bil udeležil tudi bivši ogrski ministrski predsednik Tisza, se je na poziv socialno demokratične stranke zbrala pred klubom velika množica. Ljudje so viharno demon- strirali proti Tiszi in za volilno preosnovo. Okolu 8. ure zvečer so že tako močno de- monstrirali, da so morali poslati veliko policijskih stražnikov proti izgretnikom. Policiji se je posrečilo, da je napravila to- liko prostora, da je Tisza z ostalimi svoji- mi pristaši mogel zapustiti klub. Straža je potisnila množico v stranske ulice. De- monstranti so se zopet zbrali na križišču Rakoczyjeve ceste in Elizabetnega ringa, kjer so zopet živahno demonstrirali proti Tiszi in za splošno in enako volilno pravi- co. Ob 10. uri se je zdelo, da so se ljudje pomirili, a ljudje se niso razšli, marveč so prišli pred uredništvo socialnodemokratič- nega lista »Nepszava« in zahtevali, naj se jim dajo zastave, a tej zahtevi uredništvo ni ugodilo. Polagoma so se demonstranti razšli; opolnoči je bilo v notranjem mestu zopet vse mirno.

Opozicija se zavzema za kandidaturo nad- vojvoda Jožefa.

Budimpešta, 25. maja. Vsled včerajš- njega sklepa delovne stranke sodi manjši- na, da se sestava nove vlade ne bo pove- rila kakemu politiku večine. Zdaj gre za predloge manjšine, ki se zavzema za to, da bi že včeraj imenovana visoka oseb- nost (nadvojvoda Jožef) bila posebno spo- sobna, da omili nasprotstva med posamez- nimi strankami in da jih premosti, da se tako gladko reši ogrska kriza. Če bi se ta

načrt ne mogel izvesti, se misli v prvi vrsti na ministrstvo manjšine, ki bi ga vodil grof Julij Andrássy. Resni politični krogi so še včeraj sodili, da radi osebnih napostev ne bi mogla Andrássyjeva vlada pričakovati podpore s strani delovne stranke, a zdaj izjavlja najuglednejša skupina delovne stranke, da bi nasproti Andrássyjevi vladi izvajali le lojalno opozicijo.

Budimpešta, 25. maja. Voditelji opozicije so izjavili časnikiarjem, da je zavzela kombinacija, naj se reši kriza tako, da bo prevzel vodstvo ogrske vlade nadvojvoda Jožef, veliko resnejšo obliko, kakor se je prvotno pričakovalo. Četudi se je o tej kombinaciji z raznih strani reklo, da je fantastična in če bi bilo tudi res nenavadno, da bi prevzel član vladarske hiše kako aktivno politično vlogo, se le sodi, da bi bil posebno priljubljeni nadvojvoda, ki ni zapleten v politične stranke, posebno spodoben, da bi odstranil obstoječa nasprotstva med posameznimi političnimi strankami in da bi vsaj v času, ko bo še trajala vojska in v poznejšem prehodnem času vodil posle ogrske politike. Tudi Karolyjeva stranka, ki bi se ne udeleževala pri koncentracijskem ministrstvu aktivno, bi podpirala novo vlado. Če bi se ta načrt izvedel in če bi nadvojvoda Jožef dejansko prevzel vodstvo ogrske vlade, bi seveda v taki vladi sprejel tudi grof Julij Andrássy ministrstvo a latere.

Po neki drugi vesti se pa namerava zopet ustanoviti mesto palatina. Palatin bi postal nadvojvoda Jožef.

Izjava Tisze.

Budimpešta, 24. maja. Tisza je v svojem govoru na zborovanju vladne stranke izjavil med drugim sledeče: »Od prvega početka vojske smo bili dolžni, da smo zasledovali obnašanje prebivalstva »neogrske govornice« z največjo pozornostjo. Z mirno vestjo lahko trdim, da smo prišli do zadovoljivega prepričanja, da je velika večina naši sodržavljani »neogrske na-

rodnosti« na vseh poljih v tej vojski storila v polni meri svojo dolžnost, prenašala vse vojne težave, pomanjkanja, žrvice in izbojevala najhujše boje. Pokazalo se je, da ni treba biti »ogrske« narodu žal »velikodušne« politike, katero je zasledoval stoletja in stoletja nasproti »narodnostim«. Toda pojavili so se tudi zelo žalostni slučaji in to predvsem pri nemažarskih učiteljih in duhovnikih. Ti so se obnašali nasproti sovražniku, ki je vdrl v deželo, na tak način, ki nikakor ne more biti patrijotičen. Temu moramo odpomoči. Treba je, da nastopimo s preurejeno zakonodajo proti takim slučajem, ki niso nevarni samo »ogrske« narodu, ampak tudi državi. Večjo pozornost moramo obrniti na nadzorstvo »neogrske« učiteljskih in duhovniških učilišč in vzgojevališč, da preprečimo take pojave.

Prepričani smo, da bi pomenila radikalna volilna reforma največjo nevarnost za deželo in za dinastijo. Ta volilna reforma bi spodrinila »ogrske« inteligenco od vodilnega mesta in onemogočila pravo, produktivno, samozavestno »ogrske« nacionalno politiko. Ker niso moji predlogi bili odobreni od vladarja, zato sem rajši odstopil, kakor da bi podpiral tako politiko, ki bi bila nevarna »ogrske« narodu in dinastiji.

Seja narodne delavske stranke.

Budimpešta, 24. maja. (K. u.) Ogrski brzojavni urad poroča: Narodna delavna stranka je zborovala danes na seji, ki se jo je udeležilo zelo veliko poslancev. Grof Tisza so pozdravljali z živahnim »Eljen« klici. Tisza je obširno utemeljeval stališče vlade glede na volilno preosnovo. Nato so brez razprave soglasno pritrdili predlogu grofa Khuena-Hedervarya, ki odobrava stališče vlade z ozirom na volilno reformo in naproša Tiszo, naj posveti tudi v bodočnosti svoje sile vodstvu narodne delavske stranke. Pred klubom delavne stranke se je zbralo veliko ljudi, ki so živahno demonstrirali za splošno volilno pravico.

Strašna odločilna bitka na Goriškem.

Ravnokar došlo takozvano večerno uradno poročilo poroča, da se je razvila bitka na Krasu v tej uri do največje besnosti. Vemo, da se bje sedaj na Goriškem najstrašnejša vseh bitk, ki bo odločilna za konec vojne, za Avstrijo in predvsem za našo slovensko domovino. V tej uri se valijo v Ljubljani od kolodvora proti Gradu množice italijanskih ujetnikov. Naši junaki se bijejo kakor Levi. Sovražnik ni dosegel dosedaj nikjer zaželjenega uspeha. Tisti kilometer pri Jamljah, oziroma Kuk, ne pridejo v tej strašni borbi stotisočev živih ljudi in najobširnejšega omrežja groznih tehničnih naprav na malem ozemlju niti v poštev. Kaplja v morju, v Velikem Oceanu, ki se izgubi. Povsod smo odbili besne sovražne napade. Borojevič se ni izkazal samo vrednega svoje karpatske defenzivne taktike, s katero je zajezil besen naval ruskih milijonskih množic, v deseti soški bitki je dosedaj prekosil samega sebe.

Italijani so predvsem uprizorili napad v središču napadalne črte, to je med Krasom in Avčami. Sedaj pa so navalili z največjo besnostjo na obeh krilih, predvsem pa na Krasu. Toda tudi v odseku pri Tolminu so že pričeli grmeti topovi.

Naš pogled, naša srca, vsa naša pozornost je obrnjena danes na Goriško, na našo s krvjo prepojeno ljubljeno slovensko zemljo, kjer se piše zgodovina, kjer se ustvarja zadnje poglavje vojne in — mir. Grom topov sega v Ljubljano. Naša srca trepečejo, a so mirna, ker zaupajo v Boga, v naše vodstvo in naše junaško orožje.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 25. majnika. Uradno se poroča:

Siloviti naval Italijanov proti soški bojni črti je tudi včeraj zopet privedel do nenavadno ljutega borenja. Z zmagovito obrambo so se držale naše čete. Naše postojanke smo popolnoma držali. Severno krilo italijanskih napadalnih armad so zopet potiskali proti višinam pri Vodica in proti Sv. Gori. Posebno besno in trdovratno so se borili za višino 652 južno Vodic, ki so jo bili Italijani v večernih urah zasedli, a so jo ponoči v več ur trajajočem pobližnem boju naši junaki zopet osvojili. Tu, kakor tudi na Sv. Gori je pustil sovražnik ležati, ko se je umikal, na stotine mrličev. Kraška planota je bila zopet prizorišče velikopoteznega prebijalnega poizkusa. Brezobzirno so metali Italijani svoje množice proti našim utrdbam. Če so te tudi radi prejšnjega obstreljevanja znatno trpele, neomajljivo in hladnokrvno je sprejel za njimi branilec sovražnika. Cel dan in na več točkah so se tudi ponoči za naše postojanke borili na Fajti hribu, pri Kostanjevici in južno od tam do morja. Vsi napori sovražnika so ostali brez uspeha. Nikjer ni prodr.

Pehota in topništvo sta delila uspeh dne. Dne 23. majnika smo ujeli 130 itali-

janskih častnikov in 4600 mož; njih število se je včeraj znatno povečalo.

AVSTRIJSKO VEČERNO URADNO POROČILO.

Dunaj, 25. maja zvečer. Uradno: Pri Soči se bojujejo dalje. Bitka se v tej uri razvija do največje besnosti.

Italijani vrženi v deseto ofenzivo.

Italijani so bili primorani, da so pričeli s to strašno in obupno laško ofenzivo, ki se bo tudi danes, kakor trdno upamo, končala s porazom.

Znano je, da obstoje že davno med Italijo in med drugimi državami sporazuma ostre difference glede pretiranih velelaških aspiracij, posebno po Trstu in Adriji. Ta nasprotja je demokratični prevrat na Ruskem občutno poostiril. Na eni strani zahteve demokratične Rusije po samoodločbi narodov, po narodni samoupravi, na drugi strani pa zahteve velelaškega imperializma, ki hoče gospodovati nad zaslužnim slovanskim narodom ob Adriji. To dejstvo je dalo povod, da so se vrgli Lahi v sedanjem momentu, ko je na ruskem bojišču mirno, v deseto ofenzivo. Z mečem in osvojitvami hočejo dokazati zaveznikom, kako pravične so zahteve njihovega »svetega egoizma«.

Zemljevid k deseti bitki ob Soči.

(Italijanska bojna črta z dne 20. t. m. je zaznamovana s pikami.)

Veliki bojni dan ob Soči.

Vojni dopisnik major Tanner poroča z dne 23. t. m.: Današnji jubilejni dan Italijanov je bil obenem najmočnejši ognjen dan desete soške bitke, veliki bojni dan prve vrste: vsepovsodi se je bliskalo, svetilo in grmel. Po 5. uri zjutraj so otvorili Italijani ogromen ogenj z lahkim in srednjimi kalibri, nato se je razširil vedno bolj — nastopili so težki in najtežji kalibri — proti jugu in severu in je na prostoru od Fajti hriba pa do morja trajal enako silovito do večera. Danes Italijani niso nikjer poskušali s pehoto napasti brez artiljerijske priprave. Popoldne so poskušali tudi severno od Fajti hriba do Vipavske doline, kjer pa je avstrijski zapiralni ogenj z natančnostjo in silo izjalovil poskus. Od reke Vipave do Sv. Marka niso streljali, tem silnejše so pa od 5. ure dalje obstreljevali koto 562 med Sv. Goro in Kukom.

Kljub vsej artiljeriji in mestoma petkratnim napadom so bili Italijani povsod zadržani ali vrženi nazaj. Pri Jamljah še divja boj za zopetno osvojitve tega izgubljenega jarka. Bojni vrvež divja strahovito. Planota je bila od časa do časa zakrita v en sam mogočen oblak.

Podrobno poročilo o razvoju 10. soške bitke 24. majnika. — Dne 23. majnika bilo ujetih 130 štabnih in višjih častnikov in 4600 mož. — Število ujetnikov se je 24. majnika znatno zvišalo.

Dunaj, 25. maja. (Kor. ur.) Iz vojnega tiskovnega stana se javlja: Nad vso mero ljuti boji so se 24. majnika nadaljevali. Boji so divjali zopet od Plavi doli do morja; večinoma so se tudi ponoči tolkli.

Iz severnega odseka pri Plavah

se niso beležili nobeni važni dogodki.

V prostoru Vodice—Sv. Gora

so se celo dopoldne močno pripravljali s topovi na napad, ki so ga izvedli s takimi množicami, da se je Italijanom posrečilo vdreti v našo postojanko na točki 652, ki leži južno od Vodic. A naše čete so se zagrizle v svoje järke, vedno iznova so zopet drle na sovražnika, ki je bil privedel ponoči nove rezerve, da bi bil to postojanko držal. Ob 5. zjutraj se je odločil ta boj nam v korist. Naše čete so zopet gospodarile postojanki; sovražnik se je moral premagati umakniti in popustiti neštete mrtve in ranjence. Besedo je povzelo na to njegovo topništvo.

V goriškem odseku

so se omejevali boji na boje s topovi.

Glavni boj je bil zopet na Krasu.

Torišče bojev je tudi včeraj zopet tvorila Kraška planota. Italijani so zopet tam nastopali z mnogovrstnimi naskakovalnimi četami. Izsilili so nameravali, da bi bili na široko prebili. Na junaštvu pehote in topništva, ki se je tako borila, da jo ni mogoče prehvaliti. Zopet so naši preizkušeni polki, ki so včeraj številne, v mnogih valih izvajane naskoke množic večinoma s krvavim ročnim metežem izpremenili v težak poraz sovražnika. Dokler se ni stemnilo, so se v prostoru od Fajti hriba do Kostanjevice neprestano bojevali. Tudi ponoči se je boj nadaljeval. Posebno

v južnem odseku Kraške planote

so se z nezmanjšano ljutostjo borili; nasprotnika sta trčila eden na drugega. A Italijani so metali zamahe vedno nove čete v boj. Kljub premoči, ki so jo bili v tem prostoru zbrali, se jim ni posrečilo, da bi bili le za en korak potisnili nazaj našo pehoto, ki se je z navdušeno vztrajnostjo

vojskovala. Naši so vse svoje postojanke popolnoma držali.

Izgube sovražnika nenavadno težke.

V teh dneh bitke so izgube sovražnika nenavadno težke, tim težje zanj, ker mu silovite žrtve niso najmanjšega uspeha na nobenem mestu priborile. Goste vrste mrličev so morali Italijani popustiti pred našimi postojankami, ki so jih bili brez vsake koristi za nje naskakovali.

Poleg teh so pa izgubili samo 23, majnika na ujetnikih 130 štabnih in višjih častnikov kakor tudi 4600 mož.

To število se je včeraj še izdatno povečalo.

Zvišani vojni krediti v Italiji.

Milan, 25. maja. V uradnem listu je izšel dekret, ki zviša kredite vojnega ministrstva za tekoče računsko leto za 150 milijonov lir.

Vojaška poveljnika v Milanu in Turinu odstopila.

Baselj, 25. maja. Vojaška poveljnika v Turinu in Milanu sta odstopila.

Italijanske zahteve po kolonijah.

Neapeljski »Mattino« je pred kratkim pisal o italijanskih zahtevah v Abesiniji: 1. Italiji se mora priznati izključno politično in gospodarsko izkoriščanje Abesinije. 2. Kolonija Eritreja mora zopet dobiti svoje naravne meje. 3. Stoletja stari gospodarski odnosi med Eritrejo in arabskim polotokom se morajo zopet obnoviti. 4. Italijanski deželi Somali se mora priklopiti celo geografsko in gospodarsko ozadje z jezerom Rudolf in pogorjem Kilimandžaro. 5. Med kolonijo Eritrejo, deželo Dankali in ozemljem Somali se morajo ustvariti prepotrebne zveze tako v notranjosti kakor tudi po morju.

Iz Rusije.

Anarhija na Ruskem.

Stockholm, 25. maja. Iz vseh gubernij poroča petrograjska brzojavna agencija neprestano o popolni anarhiji. Tatovi po poklicu so objavili oklice, v katerih pozivajo prbivalstvo naj prenehajo z linčanjem, sicer groze s splošnim požigom. V mestu Tambov so pijani vojaki ubili okroglega načelnika Gulenka. V Tiflisu so umorili in tatvine na dnevnem redu. V Saratovu je ušlo 500 vojnih ujetnikov. V Samari so opustošili gasilske priprave. Vrše se težki poulični boji. Delavski svet prepoveduje ponoči stopiti na cesto.

Poostreni disciplinarni predpisi v ruski armadi.

Amsterdam, 25. maja. (Kor. ur.) »Morning Post« javlja: Vojni minister Kerenski je vzel s seboj na fronto posebno stroge disciplinarne predpise, ki pa izključujejo smrtno kazen.

Sklepi kongresa ruskih kmetov.

Rotterdam, 25. maja. »Daily Mail« poroča iz Petrograda: Svet kmetijskih delegatov je sklenil, da bo podpiral vlado. Kmetje smatrajo socialistične ministre za svoje zastopnike. Listi poročajo, da je izdal vojni minister oklice, naj se zopet obnovi disciplina v armadi. Na carjeve prišaste naj neprestano pazijo. Le z dovoljenjem vojaških odborov smejo obiskati bojno črto.

Sklepi kongresa vojakov.

Rotterdam, 25. maja. (Kor. ur.) »Allgemein Handelsblatt« javlja iz Petrograda 24. t. m.: Na zboru vojaških odposlanstev so glede na ustanovitev narodnih legij sklenili: Načelno je sicer pravilno, da gre narodom pravica samim odločevati o svoji usodi, a v sedanjem trenutku bi take legije bile nevarne enotnosti armade. Proti legijam prostovoljcev niso ugovarjali.

Nov načelnik ruskega generalnega štaba.

Petrograd, 25. maja. Kerenski je imenoval generala Romanovskega za načelnika generalnega štaba. Vlada je poleg vojnega ministrstva ustanovila poseben kabinet, ki se bo pečal z vsemi vprašanji, ki tičejo organizacije armade.

Sodno postopanje proti Nikolajeviču.

Petrograd, 25. maja. »Utro Rosskij« poroča, da je sodno postopanje proti velikemu knezu Nikolaju Nikolajeviču odgodeno.

Veliki nemiri v Mehiki. — Amerika grozi, da bo izkrcala v Mehiki vojske. Caranza brez moči.

Bern, 25. maja. (Kor. ur.) Pariška izdaja »New York Herald« javlja iz Mehike: Stavkujoči Mehikanci so tako vznemirjeni, da so poslali še dve ameriški topničarki v Tampico, kjer se nahajata že dve ameriški topničarki. Američani so naznanili krajnim oblastim v Tampicu, da morajo za vsako ceno vzdržati red. Ker se krajne oblasti niso pokorile, se je podal poveljnik ameriških topničark na suho. Izjavil je, da če ne bodo zavarovali proti stav-

mičnin dovolil popolni ali delni odpis zemljiškega ali hišnega davka, davčna prostost ali odlog teh davkov; c) pri odmeri realnih pristojbin se je ozirati na vsled vojnih dogodkov zmanjšano vrednost nepremičnin, ki se nahajajo v po vojni prizadetih krajih, in sicer pod gotovimi pogoji tudi v slučajih, če se je zmanjšala vrednost nepremičnin pozneje kakor je nastala pristojbina dolžnost; d) vojna doba se ne všteje v 12- ali 6mesečni rok, ki je v postavi določen za predložitev zapuščinskega izkaza, ako ima razpravno sodišče svoj sedež v po vojni prizadetih krajih; e) vojna doba se ne všteje v 4- ali 6letni rok, ki je postavno določen za prenos novih in prezidanih stavb v svrhu ugodnejše odmere pristojbine kakor tudi ne v enoletni rok, ki je določen v § 8. konvertacijskega zakona za izbris konvertovanih hipotečnih čerjatev, in sicer sploh, ne samo v po vojni prizadetih krajih. C. kr. finančno ravnanje v Ljubljani, dne 14. maja 1917.

Državni zbor.

Državni zbor se bo 31. majnika slovesno otvoril na dunajskem dvoru.

Dunaj, 25. maja. (Kor. ur.) Večerni listi javljajo: Zasedanje državnega zbora bo cesar slovesno otvoril na dunajskem dvoru 31. t. m. ob 11. uri dopoldne.

Dnevne novice.

Spomenik Borojeviću. V splitskem »Našem Jedinstvu« predlaga dopisnik, da naj se postavi na meji Dalmacije, Hrvatske in Bosne ob reki Zrmanji spomenik generalu Borojeviću v znak priznanja, ker tako junško odbija napade krvnega sovražnika hrvatskega naroda.

— **Državnega poslanca barona Fuchsa** je cesar imenoval za tajnega svetnika.

Za državo. Mestna hranilnica v Radovljici je podpisala 1 milijon 6. vojnega posojila. Kranjskemu deželnemu društvu c. kr. avstr. zaklada za vojaške vdove in sirote ter za varstvo otrok in oskrbo mladih v Ljubljani je darovala 500 K. — Ljudska šola v Radovljici je nabrala za deželno društvo Rdečega križa v Ljubljani 327 K, za »Studienfürsorge« pa 30 K.

— **Gospodom udeležencem občnega zbora c. kr. kmetijske družbe kranjske** v Ljubljani, kateri se je vršil dne 25. maja t. l. se podpisani zahvaljujem za izkazano mi zaupanje, s katerim me je slavnoisti blagovolil izvoliti glavnim odbornikom c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani. V zahvalo za to zaupanje, izjavljam, da hočem vse svoje moči posvetiti v prosih in povzdigo kranjskega kmetijstva. **Franc Hočevar** iz Strug.

— **Učitelji in učiteljstniki**, ki so bili pri pregledovanjih spoznani sposobnim in imajo pravico do enoletnega prostovoljstva, morajo služiti pri skupni vojski ali pri domobranstvu, kamor so pač uvrščeni pri pregledovanjih spoznani sposobnim in žiti kot enoletni prostovoljec pri domobranstvu, mora za to prositi pred nastopom črnovojniške službe. Po demobilizaciji se vsi premeste k domobranstvu.

— **Učiteljske skušnje vojakov.** C. kr. domobransko ministrstvo je odredilo, da se sme učiteljem, ki služijo pri vojakih v zaledju, radi naprave učiteljske skušnje dovoljevati osemnedevni dopust, če prosijo zanj pri svojem predstojništvu.

— **Mladenčki pod 17. letom**, ki so zaposleni v podjetjih, katere je po zakonu o vojnih dajatvah prevzela vojaška uprava, so podvrženi določilom zakona o vojnih dajatvah (§§ 6. in 9.). Ti mladenčki so že zaposleni v takih podjetjih ali pa šele sedaj prostovoljno vstopajo v službo podjetja.

V Tržiču otvorijo 1. junija vojno kuhinjo. Kuhale bodo sestre križarke v dnevnem zavetišču. Tu bodo stranke proti primernemu plačilu dobivale opoldne kosilo.

Ogenj. Iz Žužemberka, v četrtek dne 25. maja. Danes ravno opoldne je pričelo goreti na hlevu znanega voznika Ferdinanda Poka v trgu. Kot bi trenil je bila v plamenu tudi poleg stojišča hiša istega posestnika. Oboje je pogorelo do tal. Ker je vlekla precej močna burja, je bila velika nevarnost tudi za sosedne hiše, a pridnim gasilcem se je posrečilo ogenj omejiti. Zažgal je baje 4letni fantek, sirotek, ki ga je imel gospodar v reji. Škoda je le deloma pokrita po zavarovalnici.

— **V dobrodelnem tednu** so prinesle v Vel. Laščah različne igre, predstave itd. pod vodstvom skupinskega poveljnika pl. Foutano čistega dobička 3100 K v korist vdovam in sirotam v vojski padlih vojakov.

— **Trboveljske novice.** Vsled vladnega ukaza se je uvedlo tudi pri nas popisovanje revnih družin, katerim bode občina razdeljevala cenejša živila. Sicer že malo pozno, vendar pa je ljudstvo hvaležno. Od kar ne smemo dobivati več mleka s Kranjskega, odkoder smo ga prejimali vsaj dve tretjine, je pomanjkanje še občutnejše. Po skoraj 14-dnevem toplim vremenu je prijadrala v sredo zjutraj gosta meča, katero

je spremljal občuten mraz, vendar pa ne tak, da bi povzročil slano. Setev lepo kaže, pa tudi sadja zna biti precej, ako ne pride ena ali druga šiba božja.

Zaročil se je gozdarski inženir gospod Franjo Pahernik, veleposestnik v Vuhredu, z gospodično Mimico Kranjčevico, hčerko veleposestnika g. Franca Kranjca pri Sv. Jurju v Slovenskih goricah.

— **Umril je** v Makarski v Dalmaciji odvetnik dr. Ante pl. Kačić-Miošić, potomec slavnega hrvatskega pesnika frančiškana Ante Kačića-Miošića.

— **Zopet nesreča z granato.** V Zagorju na Krasu je našel 50 letni hlapec Kruščev Janez granato ter potegnil za vrstico. Granata je eksplodirala ter mu razmesarila roko. Odpeljali so ga v Postojno, kjer bo najbrže roko izgubil.

— **Iz ruskega ujetništva** se je vrnil po dvehletnem ujetništvu trgovec Ernest Brezovšek z Vranskega.

— **Obesil se je**, kakor se poroča iz Radgone, tamošnji veleposestnik Jožef Augustin. Že nekaj časa sem se je opazilo, da se je nesrečnežu duh omračil.

Z vojaško patrono se je obrestil Fran Bolta, 15 let stari sin poljske dnarice Magdalene omož. Šubert z Žagarskega Vrha št. 22, obč. Dobrunje. Patrona mu je eksplodirala, ko je dregal vanjo z žico, ter mu odtrgala tri prste na levi roki.

V Savo je skočil pri Litiji črnovojniki Jakob Kališnik, kateremu se je zadnje čase mešalo. Kališnik je bil po poklicu čevljar, 30 let star, doma iz Kamnika.

Vsak posameznik mora pomagati, da se doseže časten mir!

Vse politične stranke morajo sedaj skupno delovati za varstvo ogrožene države. Gorje — trikrat gorje, ako se le enemu naših sovražnikov posreči, nas podvreči! Bodisi meščan, ali kmet, obrtnik, trgovec ali delavec — vsi bi morali čutiti sovraštvo in moč Angležev, Italijanov, Francozov, Rusov in Amerikancev! Velja, odbiti zadnje obupne napade naših sovražnikov. Tega ne more vsakdo storiti z orožjem v roki. A vsakdo more z podpisovanjem vojnega posojila pripomoči, da bodo naši sovražniki poraženi. Kdor more in kdor ogroženi domovini ne pomaga, akoravno bi lahko, naj se sramuje! Kdor nima mnogo, tudi mnogo izgubiti ne more! K onim stanovom, ki bi imeli največ škode, spada v prvi vrsti meščanski, kmetijski in obrtni stan! Velika bogastva posamezniki seveda pač nimajo! Toda množica nekaj izda! Naj bi se beseda našega cesarja o malih hranilcih obnesla tudi pri podpisovanju VI. vojnega posojila!

Ljubljanske novice.

Iz seje mestnega aprovizacijskega odseka, dne 25. maja 1917. Mestna aprovizacija je skušala dobiti izven kontingenta na Ogrskem več vagonov moke. Moka je bila že zagotovljena, a ogrsko poljedelsko ministrstvo ni dovolilo izvoza. — Prihodnji teden se razdeli na nove močne karte po 1 kg moke, in sicer pol kilograma pšenične moke za kuho, 1 četrt ajdove moke in 1 četrt kg koruznega zdroba. — Aprovizacijski odsek sklence, da se pekariji F. Pauer na Sv. Petra cesti s prihodnjim četrtkom zopet nakaze moko, katero se je pekariji pred tedni odvzelo vsled številnih pritožb iz občinstva. — Državni urad za prehrano nujno priporoča, da si aprovizacije že sedaj zagotove prihodnjo letino zelenjave in sadja. Skleniti je s producenti posebne pogodbe z navedbo oddajne množine blaga in cen. Mestna aprovizacija sklence, da je v principu za nakup zelenjave in sadja pogodbenim potom. Za enkrat bi aprovizacija nakupila jesenske letine približno 100 vagonov zelja in 10 vagonov čebule. Druge vrste zelenjave, kot ohrovt in kolerabe nakupi aprovizacija manjše množine. Glede nakupa sadja je pa aprovizacija že v dogovoru. — V Ljubljani se letos ni sušilo raznih zelenjad, dočim se je Dunaj preskrbel s tem blagom lansko leto, tako da ima sedaj v najtežjih mesecih na razpolago večje množine raznih vrst posušene zelenjave. Po izkušnjah polgajo vsa večja mesta največjo važnost, da so v zimskih mesecih kolikor mogoče zadostno preskrbljena tudi s posušeno zelenjavo. Zato je odsek principiarno tudi za to, da se postavi tudi v Ljubljani posebno sušilnico, ki bi konservirala nakupljene zelenjave za zimo. — Prihodnji teden se bo oddajalo v prodajo vojnim prodajalnam 3000 doz holandskega sira. Sir je v hermetično zaprtih kovinskih dozah, najboljše kakovosti, brez skorje. Sir bo lahko dobil vsakdo in je pred vsem namenjen onim, ki niso udeleženi pri ubožni akciji mestne aprovizacije. Letošnjo zimo je bilo dovolj ledu na razpolago. Vsak obitnik se je lahko preskrbel z ledom in bo le njegova krivda, če ostane v letnih mesecih brez ledu. Z ozirom na to mestna aprovizacija v letošnjem poletju ne bo oddajala v večjih množinah ledu v obrtniške namene. Pomagalo se bo le najnujnejši no-

trebi privatnih strank, ki se niso mogle preskrbeti z ledom. Prihodnje tedne se bo oddajalo led privatnim strankam iz mestne ledenice pod Gradom, in sicer na stranko največ po 5 do 10 kg. Gostilničarji in drugi obrtniki so pri tej oddaji popolnoma izključeni, ker so zaloge ledu zelo omejene. Kakor je slišati, si nameravajo gostilničarji v lastni režiji preskrbeti led iz Trsta ali pivovarne v Mengšu. Natančnejši razpored glede oddaje ledu se še objavi. — V smislu aprovizacijskih sklepov se je prasičje in telečje meso oddajalo gostilničarjem in zavodom iz aprovizacijske mesnice v cerkvi sv. Jožefa. Gostilničarji kar naenkrat niso zadovoljni s to razdelitvijo mesa in hočejo zopet kupovati pri mesarjih na stojnicah. Razumljivo je, da hočejo gostilničarji v stare razmere, ko so jim mesarji v prejšnjih časih na stojnicah odpredali le najboljše prasičje meso, dočim so se slabši kosi nasolili ali pa prodali občinstvu, ki na drobno kupuje. V aprovizacijski mesnici se pa seveda gostilničarjem ne more dati le najlepše meso, ker je ravno sedaj pri tako strašnem pomanjkanju prasičev vsako izbiranje blaga popolnoma izključeno. Če se dovoz izboljša, bo že mogoče upoštevati želje gostilničarjev, dokler pa dobi cela Ljubljana na teden večkrat k večjemu 15 prasičev, je pa to popolnoma nemogoče. Neobhodo potrebno je tudi, da ima mestna aprovizacija absolutno kontrolo, koliko se na debelo razproda tako prasičjega, kot telečjega mesa. Zglasi navadno do 60 raznih gostilničarjev in zavodov, ki vsi hočejo prasičje ali telečje meso. Ker je mesa zelo malo na razpolago, včasih celo nič, mora biti razdelitev od časa do časa druga in razpoložljivim zalogam odgovarjajoča. Vsak izmed priglasev mora vsaj nekaj dobiti in ne eden vse, drugi pa nič. Vse to je pa edino mogoče, ako se oddaja gostilnam in zavodom meso iz ene mesnice in pod nadzorstvom organov mestne aprovizacije. Aprovizacijski odsek sklence, da dobe gostilne in zavodi še nadalje prasičje in telečje meso le iz aprovizacijske mesnice v cerkvi sv. Jožefa. Odsek obenem tudi sklence, da prevzame mesnico mestna aprovizacija v lastno režijo.

Ij Opozorilo. Kdor ni brezpogojno primoran potovati, naj o binkošti ne uporablja železnic, ker se mu sicer lahko pripeti, da zastane in potovanje ne more dovršiti.

Ij Tovarnarju g. Kopaču iz Gorice je včeraj magistratni gremij dal dovoljenje za izvrševanje voščarske obrti v Ljubljani.

Ij Začasna zatvoritev mestne ljudske kopeli. Zaradi splošnega pomanjkanja kuriva se mestna ljudska kopač z današnjim dnem do preklica zapre.

Ij Glasbena Matica. Za koncert slavne hrvatske umetnice, koloraturne pevke gospe markize Maje pl. Strozzi je v sodelovanju tudi koncertni pianist gospod Bela pl. Pečić iz Zagreba. Spored bo obsejal speve in arije iz raznih oper in prav lepe pesmi iz najnovejše hrvatske literature, 7 pesmij Petra Konjovića, minsterijalnega svetnika in skladatelja, čigar opera »Vilin veo« se je pred kratkim v Zagrebu z velikim uspehom izvajala. V koncertu bo torej poleg svetovne glasbe zastopana najnovejša hrvatska glasba. Gospa Maja pl. Strozzi je ena najstarejših hrvatskih pevk sedanje dobe.

Ij Prodaja moke za stranke. Moka se bode prodajala od četrta 31. maja do vštete srede 6. junija. Na vsako celo izkaznico za moko se dobi: pol kilograma pšenične moke za kuho, 1 kg po 66 vin., četrt kilograma ajdove moke, kilogram po 52 vin., in četrt kilograma koruznega zdroba, 1 kg po 90 vin. Na vsako močno izkaznico je dobiti torej skupaj 1 kg moke.

Ij Razdelitev mesa po nižani cen. Prihodnji teden se bode oddajalo meso po nižani cen za uradniške skupine in male provizorične karte, katere so dobile stranke zadnje dni, v sredo, dne 30. maja, na ru-deče izkaznice se bo oddajalo meso v četrtek, dne 31. maja, dočim dobe v soboto, dne 2. junija cenejšo meso vse skupine rumenih izkaznic. Poleg tega dobi cenejšo meso v soboto, dne 2. junija dopoldne Moste in popoldne Vič. Natančnejši razpored vseh zgoraj navedenih oddaj se objavi še pravočasno v časopisih.

Ij Oddaja špeha za VIII. okraj. V torek, dne 29. maja se bode zopet oddajal špeh v cerkvi sv. Jožefa in sicer na rodbinsko karto po 1 kg a 9 K. Na vrsto pridejo to pot vse one stranke VIII. okraja, ki dobivajo kruh v prodajalnah Štupica, Cizej, Blažič, Jezeršek, Žužek in v konsumih Bohoričeva ulica in Zaloška cesta, vendar se pa pri tem izrečno poudarja, da dobe špeh samo oni, ki stanujejo v Ljubljani in nimajo na rodbinskih kartah označeno, da stanujejo v okolici. Vsaka stranka mora poleg rodbinske karte, ki jo je dobila zadnji petek pri krušnih komisijah, prinesiti s seboj tudi maščobne karte. Špeh se prične oddajati točno ob 10. dopoldne. Na rodbinske karte, ki izkazujejo samo 1 osebo, se špeha ne bo oddajalo. Končno se še opozarja, da je komaj za VIII. okraj špeha na razpolago in naj za to stranke iz drugih

okrajev ne silijo na prodajni prostor in ne nadlegujejo aprovizacijske urada za posebna nakazila. Tudi stranke, ki imajo količaj zaloge, naj ne hodijo po špeh, ko je oddaja špeha namenjena res najpotrebnejšim.

Ij Prodaja kruha. Kruh se bode prodajal v nedeljo, 27. maja, kakor navadno od 7. do 11. ure dopoldne, in sicer tudi za ponedeljek. — Na binkoštni ponedeljek bode prodajalne kruha zaprte.

Ij Privatni uradniki. Opozorjamo privatne uradnike, da je njih dolžnost, da se trdno oklenejo svojih obstoječih organizacij. Za uradnike, ki dosedaj še niso organizirani, bo treba ustanoviti novo organizacijo, ter so pripravljala dela že v teku. Morda nam bo že v par dneh mogoče sporočiti kaj več. Treba pa je, da se vzamejo vsi privatni uradniki, tudi oni, katerim so izpolnjene vse želje, svoje dolžnosti napram celemu stanu. — Privatni uradniki.

Ij Malo več obzira bi bilo pri gnojenju vrtov v mestu vendar lahko. Na Prulah n. pr., kjer kultivirajo sedaj nek travnik za njivo, vozijo po dnevi, ko solnce najbolj pripeka, Bog vedi iz katere bolnišnice ali vojašnice gnojnico i. dr. ter puste tik hiš ta smrad se pariti in mesto da bi stranke mogle stanovanja zračiti, morajo okna zapirati kakor po zimi, če nočejo imeti polne sobe smradu. Vile s krasnimi vrtovi, poleg teh pa neznosen smrad, to menda verdati ni estetično. Če že tega posla ni mogoče opraviti ponoči, naj bi se ta brozga vsa, takoj zaslula s prstjo, ko se pripelje tja in bi bilo s tem gotovo precej pomagano. Sicer pa: če se že v tem času ne gleda na estetiko, naj se vsaj na higijeno, ki je potrebnejša, kakor le kedaj!

Po svetu.

Krištof Kolumb na vojaškem naboru. Te dni je prišel na Dunaju na vojaški nabor Krištof Kolumb, poslovodja nekega dunajskega zavoda z damsko obleko. Rečeni Krištof Kolumb je sicer dunajski rojak in meščan, ali drugače čisto južnega tipa. Živel je več let pri svojih sorodnikih v južno-ameriškem mestu San Pavlu, kjer se je naučil španskega in portugalskega jezika. Ko je pri naboru imenoval svoje ime, je štabni zdravnik pripomnil šalivo: »Kaj, Vi ste se zdaj na svetu?« Cela komisija se je od srca nasmejala.

»**Junaštvo generala Vesovića.** Da se napravi konec vsakovrstnim vestem italijanskih listov proti avstrijski vojni upravi v Črni gori, poroča vojni tiskovni štab o generalu Vesoviću: Njemu je bilo dovoljeno se vrniti v domovino in tamkaj svobodno živeti. Vojna uprava je izvedela, da organizira Vesović upor. Zaradi tega je poslala nekega nadporočnika z vodom vojakov da ga internira, ali Vesović in njegovi bratje so izdajalsko iz zasede ubili nadporočnika in zbežali. To je bilo »junaštvo« generala Vesovića.

Vsaka krona

pomaga, da uničimo upanja sovražnikov!

Vsaka krona

je kamen k zgradbi miru!

Vsaka krona

prikliče prej nazaj naše junake iz boja!

Zato naj stori vsak svojo dolžnost in podpiše vojno posojilo!

Bol lajšajoči učinek Fellerjevega priljubljene fluida iz rastlinskih esenc zn. »Elza-fluid« temelji na njega živce pomirjajočem, krdovajajočem svojstvu. Če se n. pr. pri bolečinah v obrazu ali zobobolu, katere bolečine so nastale vsled prehlajenja ali prepiha, vporablja »Elza-fluid«, se umire razburjeni živci, kri razgreje boleča mesta in bolečina preneha. — Nič ni potem čudno da postaja to že čez 20 let znano sredstvo čedalje priljubljenejše in pričuje več kot 100.000 zahv. njega uspeh. Pri vseh slučajih izbornu služi in naj bi radi tega ne smel manjkati v nobeni hiši. 12 steklenic pošlje poštne prosto za 7 K 32 v lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elzatrš št. 134 (Hrvatska). Cela vrsta sredstev se priporoča zoper nevralgijo, protin, trganje, ischias in podagro, toda nobeno se ne more kosati z »Elza-fluidom«. — Lagodno učinkujoče, zanesljivo odvežilo so Fellerjeve želodce krepčujoče rabarbarske kroglice zn. »Elza-kroglice«, katere v nasprotju z drugimi odvajalnimi sredstvi nimajo nobenih zlih posledic. 6 škatlic stane poštne prosto 5 K 57 v.

kujočim ameriških petrolejskih vrelcev, bodo prevzele varstvo ameriške mornariške čete. Mehikanske oblasti so zahtevale, naj se ta ustmeni ultimatu pismeno izroči, potem bodo napravili red. Stavka je na to iznova izbruhnila. Carranza je popolnoma brez moči nasproti armadi, tudi denar si le s težavo preskrbi. Zbornica je sicer dovolila zahtevane kredite, senat jih je pa odklonil. Položaj je zelo resen. General Obregon je izjavil, da se ne bo več zmenil za armado.

Severno Mehiko vzmernirajo Villasove tolpe. Največji nemiri so pa bili v okolici Verakruza, kjer oborožene tolpe vzmernirajo vse ceste in plenijo celo mesta.

Razna poročila.

Japonski častihlepní načrti.

Genf. »Gazette de Lausanne« poroča iz Pariza: Japonska razpolaga s trgovinsko mornarico, ki obsega 11.372 ladij, med njimi 2185 parnikov z obsegom 2.333.179 ton. Zadnje leto je pomnožila Japonska svojo trgovinsko mornarico z 39 ladjami, ki so obsegale 140.236 ton, a zgradili so zopet 15 velikih ladij, ki so obsegale 55.991 ton. Japonske sanje bodočnosti so velikanske. Osvojiti upajo trgovino v Tihem in Indijskem oceanu, v Sredozemskem in Črnem morju in vsa ruska pristanišča.

Za japonsko republiko.

Stockholm, 25. maja. Ruski listi poročajo, da obstoji na Japonskem močna stranka, ki gre za tem, da vrže dinastijo in uvede republiko. Vlada je proti tej stranki najodločnejše nastopila in dala aretirati celo vrsto uglednih politikov v Tokiju.

Portugalska pomoč.

Amsterdam, 25. maja. Poročevalec lista »Times« v Lizboni prinaša poročilo predsednika Machado, da bo imela Portugalska v kratkem popoln armadni zbor nad 50.000 mož, pripravljen za Francosko. Če bi vojska trajala še eno leto, bi Portugalska sama poslala na Francosko 100.000 mož.

V Franciji primanjkuje živil.

Bern, 24. maja. (K. u.) Pariški listi poročajo o predvčeršnjih seji francoske zbornice: Po govoru ministrskega predsednika so pričeli razpravljati o vprašanju prehrane. Poslanec Comper Morel je živahno kritikal vladno, posebno ministra prehrane Violetta, češ, da preveč čina in obotavlja glede na ukrepe o preskrbi prebivalstva. Zahteval je, naj se uvedejo nakaznice na meso in mleko. Poslanec Henessy je predložil zakonski načrt, naj se izpopolni vojaška kazenska postava v tem smislu, da se lahko kazensko postopa proti tistim zbornim poveljnikom in generalom, ki so vedoma ali radi zanikrnosti napravili napake. Predlagatelj je ostro naglašal, da francoskemu narodu ni še znan noben slučaj, da bi bil kaznovan kak odgovorni vojskovodja za vojaški neuspeh.

Primorske novice.

Druga obletnica laške vojske v Trstu. Slovenska zahvalna maša se je vršila dne 23. t. m. v Trstu. Ob priliki druge obletnice laške vojne napovedi v novi cerkvi sv. Antona. Daroval jo je tržaški škof dr. Karlin. Navzoči s obili zastopniki vseh civilnih in vojaških oblasti ter mnogoštevilno občinstvo.

Odlikovanci v Ajdovščini so na sestanku o priliki svojega odlikovanja nabrali znesek 300 K in ga vročili Posredovalnici za goriške begunce v Ljubljani. — Plemenitim darovateljem izreka posredovalnica tem potom svojo najtoplejšo zahvalo.

Iz Sežane. Naš trg je prav snažen, ker skrbe za snago in red vojaške in civilne oblasti. Tudi aprovizacija skrbi, kolikor je pač mogoče, da so ljudje z vsem potrebnim preskrbljeni. Vino v gostilnah stane liter 2 K 40 vin., juha, meso in prikuha 2 K 40 vin., bela kava v kavarni 50 in črna pa 40 vin. — Polje, vinogradi in vrtovi so zelo dobro obdelani. Sadej kaže prav dobro, samo črvi in gosenice delajo veliko škodo. Grozdje obeta najboljšo trgatve, samo žveplja primanjkuje, z galico so pa nekateri že preskrbljeni.

Neki Žigon iz Renč, vojni ujetnik, je umrl dne 27. febr. t. l. v Tari v Sibiriji. To vest je sporočil praporščak g. Alojzij Sedej v pismu svoji sestri učiteljici na Grahovem pri Tolmini. V pismu omenja tudi, da so pokojniku slovenski vojaki zapeli ob grobu v slovo: Blagor mu, ki se spočije... Naj v miru počiva v daljni tuji zemlji! Njegove domače pa, uboge begunce, naj ljubi Bog potolaži!

Vrnitev beguncem. Višje armadno poveljstvo je odredilo z odlokom št. 61.053, da se smejo vrniti begunci na kmetijsko delo: na Tirolskem, Koroškem in severnem delu Primorske do tolminske okolice, v kolikor je zopetno obljubljen kraj za združljivo z vojaško situacijo. Južno Tolmina je dovoljena vrnitev izključno do črte: Idrijska dolina, cesta nad Čepova-

nom, Lokve, Nemci, Črniče, Rihemberg, Štanjel, Skopo in Nabrežina. Vrnitev se dovoli samo osebam, potrebnim za kmetijska dela (kmetom, kmetijskim delavcem itd.) in ribičem. Vrniti se morejo tudi delavci za ladje in kmetijsko orodje. Oni, ki se vrnejo, morajo biti politično neomadeževani. Za aprovizacijo poskrbi notranje ministrstvo. Pristaniško poveljstvo v Pulju računa, da se more vrniti v južno Istro 5000 oseb. Vrnitev v Istro je dovoljena do občin Rovinj (izvzeta Barbariga), Vodnjan (izvzet pa Vodnjan sam) in severno Pulja.

Maraž Alojzija iz Sovence obč. Števerjan pri Gorici, sedaj internirana v Italiji išče svojega moža Jožefa. Bil je mlekár. Ne ve nič o njem že 2 leti. Ako bi kdo kaj vedel blagovoli naj sporočiti »Maraž Alojziji, profuga, Torino, via Cimanova 30, Italija«, ali pa »Števerjanskemu kuratnemu uradu Sv. Ožbalt, P. Trojane, Kranjsko.« V Turinu so tudi še Alojzijina mati z družino, stric Karara, njena teta iz Ušjega in starši Vervčeve Karoline. V pismu z dne 13. marca 1917 pravi še, da so vsi zdravi in da jim gre jako dobro.

Neki Goričan, ki pa hoče ostati neimenovan, je naklonil posredovalnici znesek 100 K v pomoč goriškim beguncem. Bodi mu na tem mestu izrečena najtoplejša zahvala. Posnemajte in prihitite na pomoč beguncem.

Odlikovanje. Gospodu Dragotinu Malalanu, posestniku na Opčinah in bivšemu našemu mestnemu svetovalcu, oziroma deželnemu poslancu, je Njegovo Veličanstvo podelilo zlat zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje v priznanje patriotičnega in požrtvovalnega delovanja v vojni.

Iz Črnič. Umrl je znani naš cestar Al. Koradin. Šel je 14. t. m. s svojim tastom po svojih opravkih. Pri Krkoču v Selu je prižvižgala granata in ga ubila. Tasi je ranjen na vratu. Pokojni Koradin, 42 let star, je bil oženjen in se je boril na Doberdolu, kjer je bil tudi ranjen, potem je bil zaradi svoje službe oproščen vojaštva. — 13. t. m. je ranilo Lebanovo (Jeronkovo) in neko drugo, ali k sreči ne nevarno. Dva aeroplana sta metala bombe za kaplanijo v Koščaku. Naš pismošoj je k sreči brskal po svoji torbi in se tako ustavil, drugače bi ga bil zadel italijanski izstrelak na poti proti Vrtovinu. Šempas mnogo trpi vsled obstreljevanja, Osek nič, Črniče tudi ne.

Alojzij Colarič je nabral med svojimi kolegi pri c. kr. visokogorski stotnjici znesek 23 K 50 vin. in ga izročil posredovalci za goriške begunce. Tem potom se najtopleje zahvalujemo nabiratelju in blagim darovalcem. — Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani.

Begunska družina, sestojeca iz 4 delavskih moči, išče kje primerne delo, najraje na polju. Blagohotne ponudbe naj se blagovolijo poslati na »Posredovalnico za goriške begunce v Ljubljani, Dunajska cesta 38/I.

Išče gospo Alojzijo Malnar iz Gorice neka begunka, ki bi ji rada poplačala svoj dolg. Išče tudi gospoda Justa Žizmana iz Gorice iz Vogerskega št. 22. Naslov na Uršulo vdovo Marvin, Zatičina št. 49, Dolenjsko.

Pomoč v sili. Častita Marijina družba v Trstu, Via S. Lazzaro, je potom preč. gospoda Fr. Guština poslala »Posredovalnici za goriške begunce v Ljubljani« znesek 400 K, kot ponovni dar družbe. Za tako velikodušno naklonjenost se »Posredovalnica« najtopleje zahvaljuje vsem dobrotnikom in darovateljem.

Upravni odbor občine Nabrežina poziva vse občinarje, da, kdor se ni sestavil izkazov o škodi, povzročni mu ob času vojske, naj stori to nemudoma in pošlje izkaz glavarstvu v Sežani, kjer je komisija, ki se peča s takimi izkazi. Kdor se ni sestavil zaznamka svojih premičnin in nepremičnin, naj napravi to kmalu in pravilno.

Zbesneli osel odgriznil ženski nos. Ko je neka Ivanka Furlani, 50 let stara, iz Doline, privezovala svojega oslička k vozičku, je začela muhasta žival cebati in gristi svojo gospodarico po obrazu, pri čemur ji je odgriznil nos.

Gospodarske beležke.

Razpis nagrad za štedenje premoga. Silno pomanjkanje premoga, kakor tudi verjetnost, da bo tudi v bližnji prihodnosti treba računati s tem pomanjkanjem, je dala deželnemu moravskemu uradu za pospeševanje obrti v Brnu povod, da podpira stremiljenja za štedenje premoga. V spoznanju, da so potrebne posebno pri domači kurjavi temeljite preuredbe, ker puste sedanja ognjišča 60 do 70 odstotkov vse toplote neporabljene odhajati v dimnik, razpisuje ta urad dve tekmi za kurivo-štedilne uredbe, vsaka s tremi nagradami v znesku 500 K, 300 K in 200 K. — Prva tekma »A« se nanaša na kurivo-štedilna domača ognjišča, za katere naj se predlože izboljšave ali nasveti novih sistemov, oziroma načrti. Nagrade se bodo priznale na podlagi izvedenjskih presodb, v koliko da so izboljševalni nasveti umestni za splošno rabo ter če se dajo brez posebnih stroškov napraviti in uvesti. Razen nadgrad v

denarju se bodo izdale tudi priznalne diplome za dobre in porabljenosti sisteme. Druga tekma »B« je namenjena za posebno dobre spise, ki obravnavajo predloge tičoč se štedenja s premogom. Priglasila za tekmo »A« naj se pošljejo najkasneje do 15. julija, oni za tekmo »B« do 15. avgusta t. l. naravnost na naslov: »Mährisches Landesamt für Gewerbebeförderung (deutsche Sektion), Brünn, Hindenburgstrasse Nr. 7.

— Podraženje sifona in pokalic. Na občnem zboru dne 24. maja Deželne zadruge izdelovalcev sodavice na Kranjskem se je sklenilo, da se zaradi podraženja vseh v to svrhu pripadajočih stvari primerno povišajo izdelki sodavičarjev, in sicer: sifon na 20 vin. in pokalice na 30 vin. steklenica.

— Živež iz Srbije za Budimpešto. Budimpeštanski mestni magistrat je prosil ogrsko vladu, da naj pošlje živež, kolikor ga ne rabi Srbija, v Budimpešto in da naj na ta način olajša preskrbo meščanstva. Vlada na to še ni odgovorila.

Kje bomo vzeli drv za zimo? Ene kvatre prepozno — je vzdihnil marsikdo, ko je držal novo odredbo v rokah. Muka uradnikov in županov, nazadnje vspeha malo. Pa očitati kaj v teh težkih, s skrbmi preobloženih časih pač ni posebno umestno. A tako je! — Pa bi ne bilo samo ene kvatre, ampak celo tri kvatre prepozno, opozarjamo na pomanjkanje in draginjo drv. Sedaj, ko bo polje obdelano, imajo kmetje par tednov nekaj več časa in mogli bi, zlasti po okoliših večjih krajev še kaj drv pripraviti in nasekati. Gorelo bo vse, da je le leseno. Bukovih drv je malo, in kar jih je bilo, jih je vojna oblast zasegla; torej se moramo zadovoljiti tudi z drugim lesom. Treba je le nemudoma stvar organizirati. Vsak kmet pripravi v obližju mest vsaj par sežnjev drv za kupčijo. Pa takoj! Jeseni jih ne bo pripravljali nihče.

— Podelovalci sladkorja (slačičarji, sodovičarji in lekarnarji) se opozarjajo, da naj ne hodijo na magistrat več po sladkorne prejemnice, ker se jim bodo iste v najkrajšem času dostavile na dom. Oddati jih bode pri sladkorni centrali, kjer bodo vnaprej brez prejemnic dobivali industrijski sladkor.

Kmetje, sadite buče! Pred petimi leti sem videl na polju pri Gradcu velike njive samih buč; ne mislim, da bi na Kranjskem tako na polju v toliki meri pridelovali buče, ker imamo premalo njiv. Na vsak način bi pa lahko tudi pri nas več buč sadili in to na tacihih prostorih, kjer bi ta rastlina drugim sadežem ne delala škode. Znosite na kup rušnje z njive, prekopljite in napravite jame ob vodah, plotovih, pognojite s hlevnim gnojem, gnojnico, pepelom, cestnim blatom, in nasadite buč kolikor morete. Kako vam bodo jeseni prav prišle! Zakaj nam sedaj tako manjka krompirja? Po nekaterih glavarstvih se ga je veliko preveč rekviriralo, mnogo ga je pognilo in zmrazilo, veliko ga je pa snedla tudi živalna, ker so bila močna krmila po 80 K, krompir pa po 8 K. In ne varajmo se, s krompirjem se tudi prihodno jesen ne bomo mogli norčevati, ker posadilo se ga bo manj kot druga leta. Zato pa kličemo: sadite buče, da bo kaj v roko vzeti. Zdaj je še čas; tudi z bučnim semenom bi se dalo kaj doseči, če bi se reči splošno lotili.

Pizensko pivo se iznova podraži ter bo stal pol litra 1 K 36 v. Gostilničarji bodo dobivali pizenskega piva od 1. maja dalje le še 6% množine pred vojsko.

Enotne jedilne liste upeljejo za gostilne. Obsegali bodo juho, meso, zelenjavo in močnato jed. V odličnih gostilnah bo dovoljena predjed, ki pa ne sme obstojati iz mesa.

Aneksije.

O nobeni stvari ne govori danes politični svet toliko kakor o miru in o nobeni reči ne ugiba toliko, kakor o bodočih mirovnih pogodbah in pogojih. Med mirovnimi pogoji pa stoji vprašanje o aneksijah brezdvomno na prvem mestu.

Kaj pomenjajo aneksije? Izraz sam pravi, da naj razumevamo pod njim priklonitev in vtelesenje ene dežele pod, oziroma v drugo. Aneksije so vidni izraz starega bojnega prava, — jus belli, kakor je imenujejo stari klasiki —, ki se je rešilo iz starih vekov do današnjega časa kakor nas spominjajo tu in tam sredi polja samevala sline skale na ledeno dobo naše zemlje. Kakor bojno pravo samo, tako imajo tudi aneksije svoj izvor in začetek v oni dobi, ko je odločevalo orožje in surova sila nad poedinci, nad narodi in nad državami. Kadar se je Rimljanom zahotelo po tuji zemlji, so zlahka našli vzrok, da so svoje sosedje zavojščili, prilastili si njihovo zemljo, prebivalstvo zasužnjili, naložili mu občne davke, v deželo pa poslali svoje legije kot vojaške posadke, da krote vsak poskus, izgubljeno politično in gospodarsko svobodo si priboriti nazaj. To rimsko metodo je prevzel tudi srednjeveški germanski fevdalizem, ki je smatral vse ozemlje države kot kraljevo last, katero kralj podeljuje svojim junakom kot užitek, bo-

disi za osebo ali pa dedno. In če je srednjeveški kralj pribojeval tujo deželo, ni razdelil samo posestev svojim vitežom in grofom, ampak posestva z ljudmi vred; tudi ljudje so bili nekaka privatna last grajščakova, katere je lahko prodal ali zaigral ali pa kupil, kakor posestva in vasi. V starih memoarih čitamo večkrat, da so poljski ali ruski plemeniti zapravljivci v eni noči poglani po grlu in izgubili v igri na tisoče »duš«.

Francoska revolucija je v zapadni Evropi napravila konec temu početju. To je bila ena izmed njenih dobrih strani, da je oprostila človeka kot takega. Noben človek naj ne gospoduje nad drugim kot privatna oseba; in če že gospoduje, sme gospodovati nad njim le s porazumno, to je: delavec mora prostovoljno prevzeti delo, gospodar pa ravno tako prostovoljno plačuje. Če se o pogojih ne moreta sporazumeti, gresta narazen; siliti ne more ne gospodar delavca, da prevzame delo, niti delavec gospodarja, da mu toliko in toliko plača.

Da se je to načelo, kakor je že bilo v principu lepo in plemenito mišljeno, v kapitalistični dobi izpreverilo v kapitalistični fevdalizem, ki je mogoče še slabši od srednjeveškega, to vemo in čutimo vsi. Zato pa princip človeške svobode še ni slab, ampak samo njegovi izrodki, katere pobijajo moderne socialne struje.

Nekaj podobnega se vrši v današnji dobi. Samo potencirano je to gibanje; ne gre se več za človeka kot takega, ampak za narode, za države. Kakor je francoska revolucija porodila princip, da ne sme en človek gospodovati nad človekom, tako pravi moderna demokracija: noben narod naj ne gospoduje nad drugim, ampak vsak ima enake pravice do prostega in svobodnega razvoja svojega materialnega in duševnega življenja. Noben narod ne sme naložiti drugemu rimskega ali pa fevdalnega gospodstva na tilnik, ampak vsak narod naj sam odločuje svojo usodo, ali hoče živeti na svojo roko, ali hoče živeti v prostovoljni zvezi z drugimi narodi.

To je smisel naukov, katere zastopajo Wilson in ruski demokratje.

Napoleon III. je bil menda prvi, ki je skušal stari aneksionistični princip združiti z modernim naziranjem. Za njegovo pomoč Italiji l. 1859. so mu morali Lahi odstopiti Savojsko. Da pa ne bi izgledala cela reč preveč po stari metodi, je dal glasovati, kam hočejo Savojski pripadati: pod Francijo ali pod Italijo. Seveda je bilo tisto takratno »glasovanje« bolj narejeno kakor pa je prihajalo ljudem iz srca ali iz narodne zavednosti; ampak princip stare metode je bil le predrt.

Zapadno-evropskim imperijalistom se veda ta princip v svoji čistosti ne ugaja posebno; tudi drugim imperijalistom ne. Zato so pojem aneksije razširili in Vanderelde, belgijski socialistični minister je vrgel v svet novo besedo: désannexion, odpoved aneksijam, toda ne samo za sedanost in bodočnost, ampak tudi za preteklost. Desannexionisti pravijo, da niso krivične samo nameravane aneksije, ampak tudi že v preteklosti izvršene, ki niso nič drugega nego navaden rop; ne samo danes nimajo narodi pravice, da gospodujejo drug nad drugim, ampak te pravice sploh nikdar niso imeli. Mogoče je, da so nekdanj smatrali gospodujoči narodi svoje gospodstvo nad drugimi za pravično, če pa mi spoznamo, da to ni res, da je ta pravica samo navidezna, potem je naša dolžnost, da jo popravimo in da vrnemo narodom ugrabljeno posest in izgubljeno svobodo.

Kakšne posledice bodo imeli nauki aneksionistov oziroma demokratov in desannexionistov za bodoči svetovni politični razvoj, o tem danes ne moremo razpravljati. Poskusili smo svoje bralce samo seznaniti z nekaterimi njihovimi glavnimi točkami, ne da izrečemo kakšno sodbo o tem, kateri princip je pravi in kateri krivičen oziroma kje so vrline in kje napake v enem ali drugem. To morajo zaenkrat presoditi naši bralci sami.

Posebne pristojbine-pravne ugodnosti za po vojni prizadete kraje.

Z naredbo c. kr. finančnega ministrstva z dne 23. aprila 1917, drž. zak. št. 178 in 179, razširile so se olajšave naredbe c. kr. fin. minist. z dne 30. novembra leta 1915, drž. zak. št. 358, glede izterjatve pristojbinskih zaostankov, spregleda zamudnih obresti od kolkovnih in neposrednih pristojbin in odpisa pristojbinskih zaostankov tudi za dobo po 31. decembru leta 1916, in sicer do 31. decembra sklepu miru sledečega leta ter dovolile še druge dalekosežne ugodnosti, kakor a) odpis pristojbinskih zaostankov, ako je njih izterjava, ne da bi ogrožala vzdrževanje in davčno sposobnost dolžnika, z ozirom na njegove gospodarske razmere posebno kruta; b) odpis, znižanje ali odlog pristojbinskega namestka glede nepremičnin ležečih v po vojni prizadetih krajih za enako dobo, za katero se je glede teh nepre-

Na morju.

Zopet 19.200 ton potopljenih.
 Berlin, 26. maja. Uradno: Novi uspehi podmorskih čolnov na Atlantskem oceanu, v angleškem Kanalu in na Severnem morju: 19.200 ton. Potopljene so bile med drugim sledeče ladje: 1 parnik s premožom, ki je vozil z Angleškega, 1 jadrnica z železom in 1 jadrnica, ki je vozila kakao v Francijo.

Načelnik admiralnega štaba mornarice.

»Bremen.«

Svoje dni se je veliko pisalo o nemški podmorski trgovski ladji »Bremen«, ki je avgusta meseca lanskega leta odplula iz Nemčije. O usodi te ladje so prihajale najrazličnejše vesti. Sedaj je skoro gotovo, da je bila ladja uničena. »Hamburger Fremdenblatt« je namreč prinesel sledeče poročilo: »Na trgovski podmorski ladji »Bremen«, ki je avgusta lani odplula iz Nemčije, je bilo veliko ameriških vrednostnih papirjev. Lastniki teh papirjev so zahtevali od železniške družbe, ki pride v poštev, naj jim izda duplikate papirjev z utemeljevanjem, da je ladja »Bremen« z vsem, kar je imela na krovu, izgubljena. Železniška družba je tej zahtevi ugodila.«

Pristanišče Havre zaprto.

Rotterdam, 24. maja. (K. u.) Zanesljivo se poroča, da so zaprli Havre, ker je pristanišče posejano z minami.

Poročila o mrtu.

Revizija ententinih vojnih ciljev.

Berlin, 25. maja. Poroča se, da se bo najbrže 14. junija vršila v Petrogradu velika diplomatska konferenca entente, ki se bo bavila z revizijo vojnih ciljev. Nato bo ententa objavila celoten načrt vojnih ciljev in pričakuje od osrednjih sil primerne odgovora.

Stockholmska splošna konferenca preložena na julij.

Budimpešta, 28. maja. Stockholmski dopisnik »Lloyda« je imel razgovor s Hugsmansom, ki je izjavil: Prava konferenca je preložena od 15. junija na julij. Dan še ni določen. Udeležba vseh manjšin še ni gotova, prav tako se še ne ve, če bodo Italijani dobili potne liste.

Mirovni predlog italijanskih socialistov v zbornici.

Curij, 25. maja. Socijalistična deželna stranka v Italiji se je dne 21. maja sešla v Rimu. Stranka je sklenila, da v zbornici

zopet vloži mirovni predlog in pošlje oklic ruskim socialistom, naj napravijo mir.

Odločilen trenutek.

Oficijozna »Kölnische Zeitung« objavlja senzacionalen članek pod naslovom: »Nadaljni cilji in pota svetovne politike«. V tem članku piše med drugim: Moramo si biti na jasnem, da stojimo sedaj na velikopomenem točističu za orijentacijo bodočnosti Nemčije. Ako si Rusija izbere Angleže za prijatelje, potem je pomaknjena svetovna veljavnost Nemčije v megleno daljavo. Dvomljivo je, ali jo moremo še sploh doseči. Poleg tega pa moramo v tem slučaju računati še z dolgotrajnimi boji na kontinentu, ki bodo stali krvi, sile in denarja in katerih izida ni mogoče vedeti naprej. Na pomen današnjega odločilnega trenutka ke torej ne more dovolj opozarjati. Gre za bodočnost Nemčije. Naši vodilni državniki jo morejo napraviti veliko, pa jo tudi pohabiti.

Iz ujetništva.

— Iz ruskega ujetništva so se nam oglasili: Marin Jakob iz Drage, Dol.; Pregelj Peter, Kal, Primorsko; Groznik Ivan, Litija; Kovačič Andrej, Tolmin; četovodja Jankovič Franc, Črni vrh nad Polhovim gradcem; desernik Mali Anton, Nevle pri Kamniku; desernik Nemec Martin, Dolsko pri Ljubljani. Naslov: N. N. vojenoplenny, počta Ramkova, Livland, kantora I. distanca, II. Učaska, 3. baraka, Rusija. — Iz ruskega ujetništva se je oglasil po desetih mesecih enoletni prostovoljec sedmošolec Stanko Komar iz Ljubljane. Piše, da je zdrav.

Pisma vojnih ujetnikov. Katarina Gomišek, Solkan, Simon Gregorčičeva ulica št. 92; dalje: Katarina Plesničar, Solkan, ul. sv. Katarine št. 11, ter Marija Vižin, Kromberg št. 28 — naj mi naznani svoj naslov, da jim zamorem izročiti od vojnih ujetnikov poslana njim namenjena pisma. — Alojzij Vuga, učit., Auskunftsbüro vom österr. Rot. Kr., Dunaj VI, Dreihufeisengasse 4/III.

Die Alpenflora. 130 Abbildungen in Farbenkustdruck auf 24 Tafeln. Po naravi slikal baron Hauser, besedilo priredil C. J. Ochsen. — Ta knjiga je izšla v Gradcu in je tudi za cvetke naših planin zelo uporabna, poleg krasnih večbarvnih tabel ima 79 strani besedila. Knjiga se dobi v Katoliški bukvarni v Ljubljani in velja vezana 5 K.

Lovski pes propeličar se je izgubil dne 18. maja popoldne. Ima kratko dlako z rujavo-belimi lisami, ušesa dolga, rep do polovice pristrižen. Čuje na ime »Tref«. Okoli vratu nosi z rudečim baržunom obšito ovratnico. Kdor bi ga našel, se lepo prosi, da ga odda ing. Schler v Straneh p. Razdrto ali ga o tem obvesti. Za to dobi 50 K nagrade. 1315

Ušel je kanarček v petek dne 25. t.m. v Židovski ulici. Videli so, da ga je pobral vojak. — Prosi se lepo, naj odda ptička v Gosposki ulici št. 3, prvo nadstropje, hodnik. 1318

Doraščajoča mladina, ki ob vsakem malem slabem počutju toži o vednem glavobolu, pomanjkanju teka, težkem odvajanju in jo vrhutega mučijo še vsakovrstni izpuščaji kože, naj uživa naravno Franz-Josef-grenčico, s katero se dosežejo zelo znatni uspehi vsled njenega črevočistčega, želodec krepilnega, kri zboljšujočega in duha osvežujočega učinka.

✠

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem ter znancom, da je naša iskrenoljubljena, nepozabna sestra, gospodična

Zofija Logar

v četrtek, dne 24. maja ob 7. uri zjutraj po kratkem mučnem trpljenju mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage pokojnice se vrši v soboto, dne 26. maja ob 10. uri zjutraj.

Leskovec pri Krškem,
dne 24. maja 1917.

1316 Zalujoča rodbina
Logar.

Brez vsakega posebnega obvestila.

Framydol je sredstvo za pomlajevanje las, ki rdeče, svetle in sive lase in brade za trajno temno pobarva. 1 steklenica s poštno vred K 270.

Rydyol je rožnata voda, ki živo pordeči blede lica. Učinek je čudovit. 1 steklenica s poštno vred K 245. Povzetje 35 vinarjev več. Naslov za naročilo: JAN GRODICH, drožerija pri angeli, Brno 543, Morava.

Kupim par vagonov

košar za sadje.

Naslov pove uprava lista pod števil 1314.

Nikakega zobobola

več nobenih noči brez spanja. »Fides« lajša bol pri vseh zobobolih kakor tudi pri najtrdovrat. reumat. zobnih bolečinah, kjer so odkrila vaa sredstva. Pri reuspehu denar nazaj! Cena K 2.— 3 tube K 5.—, 6 tub K 8.— — Nikakega zobne prilike več. Srečno belo zobe dosežete s NIKIS zobno vodo. Takojšnji učinek. Cena K 2, 3 stekl. K 5. KEMERY, Kaschau I. post. pr. 12-2. 43 Ogrsko.

LED na prodaj.

Hotel Štrukelj v Ljubljani.

Vsak dan od 10. do 12. ure dopoldne.

Iščejo se

1317

tesarji, betonski delavci, zidarji, težaki.

Dela se pri dobri plači tudi čez uro ob praznikih in nedeljah. »Union« - stavbinska družba, Ruše pri Mariboru.

500K

Vam plačam, ako Vasih kurjih oces, bradavic in trde kože, tekem 3 dni s korenino in brez bolečin ne odpravi

Ria-Balsam. Cena ločnu z jamstvenim pismom K 175, 3 tončki K 450, 6 tončkov K 750. Stotine zahvalnih in priznanih. Kemany, Kaschau (Morava) 4, poštni predal 12306 Ogrsko. 1042

Sprejmite se kamnoseki

ki bi se hoteli prilagoditi betonskemu delu, proti dobremu zaslužku pri Ant. Gihlar, tvornica cementnih izdelkov, Ljubljana Dunajska cesta 67.

Podpisovanje vojnega posojila brez gotovine

omogoči

vojno-posojilno zavarovanje družbe „Anker“.

Zavarovanje je **koristno**, ker omogoči zavarovanje od K 500.— do 4000.—

VI. avstrijskega vojnega posojila

(dauka prosito 5 1/2 % amortizacijsko državno posojilo)

brez formalnosti, brez zdravniške preiskave in s polno veljavnostjo **od prvega dne zavarovanja** tudi za slučaj smrti v vojski **patriotično**, ker pomaga domovini, da dospe do naglega miru; **izredno poceni**, ker so premijski doneski vsled visokih obresti vojnega posojila tako nizki, kakor pri nobenem drugem zavarovanju.

Zložno plačevanje premij, tudi mesečno ali tedensko.
Nikakih kolkov in stranskih pristojbin.

Pazite na naše premijske postavke!

Te znašajo za vsakih 1000.— K nom. šestega avstrijskega vojnega posojila, ako se plačujejo pre:

pri starosti ob vstopu	do 30. leta	letno K 45:50, četrletno K 12—, mesečno K 4:30	
" " " "	od 31. do 45.	" K 50:20, " K 13:10, " K 4:80	tedensko K 1:20
" " " "	od 46. do 55.	" K 57—, " K 15—, " K 5:30	

Vojaki, ki se nahajajo ob sklepanju pogodbe v etapnem ozemlju ali na fronti, morajo plačati v prvem letu enkratno vojno doklado in sicer K 20.— pri celoletnem, ali po K 5:50 pri četrletnem, oziroma po K 2.— pri mesečnem plačevanju premij.

Pobljža pojasnila in ponudbene listine brezplačno.

„ANKER“

družba za življenjsko in rentno zavarovanje.

Glavna poslovalnica: Gradec, Raubergasse 20.

Glavno zastopstvo za Kranjsko: Ljubljana, Prisojna ulica 1.

Dvojna bitka na zahodu.

Berlin. Wolffov urad poroča: Na celi angleški fronti so se 23. t. m. le malo bojevali. Patroljski boji so za nas ugodno potekali. Angleži so poleg St. Quentin, ki je že več ali manj kup razvalin, obstreljevali predvsem Courcelles in od prebivalcev prenapolnjeni Douai, ki leži celih 15 km za nemško fronto.

Ob Aisni so Francozi poskušali zopet osvojiti postojanko pri Bray, katero smo jim iztrgali. Nemški uničevalni ogenj na zbirajoče se čete je do večera preprečil vsak napadalni poskus. Šele ko se je stemnilo, po 10. uri, so mogli Francozi pogrnati svojo pehoto v ogenj nemških strojnih pušk in granat. Napad se je s težkimi francoskimi izgubami popolnoma izjalovil, še predno so napadalni valovi dosegli nemške jarke.

Dalje vzhodno so Francozi že dopoldne pričeli močno streljati pri Chemin-des-Dames; ob 5. uri se je ogenj severno od Craonne zvišal do bobnečega ognja. Ob 9. uri zvečer sledeči napad je bil gladko odbit. Francozi so imeli vnovič najtežje izgube.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Bojna skupina kraljeviča Rupreta Bavarskega.
V odseku Wyttschaete in severozahodno Armentièresa so po močni pripravi s topovi naskočili angleški poizvedovalni oddelki. Pri Bullecourtu in pri Loosu so vdrle angleške sile v naš prednji jarek, iz katerega smo ga pregnali s protisunkom. Na nekem prostorno omejenem mestu se še bojujejo.

Severozahodno Bullecourta so se izjalovili pred našo postojanko sunki angleških stotnij.

Vojna skupina nemškega cesarjeviča.

Severno Craonelle in zahodno ceste Corbeny—Pontavert so se zvečer po živahnem ognju zrušili delni napadi Francozov z veliki izgubami zanje. V zahodni Champagni so s topovi živahneje streljali.

Bojna skupina vojvode Albrehta Virtemberškega:
Nič novega.

Včerašnji dan je izgubil sovražnik 10 letal v zračnem boju in z obrambnim ognjem.

Berlin, 25. maja zvečer. Uradno: Na bojni črti pri Artois, ob Aisne in v zahodni Champagni ognjeni boj z menjajočo se silo. Na vzhodu nič posebnega.

Francosko uradno poročilo.

23. maja ob 3. popoldne. Sinoči smo na treh točkah fronte napravili živahen napad, ki je lepo uspel. Na visokih planotah Vauclerc in Kalifornija so naše čete znatno razširile postojanke na severnih pobočjih. Pri Chevreux smo vzeli tri vrste nemških strelskih jarkov. Ponoči smo sovražni protinapad na naše postojanke na visoki planoti Kalifornija z ognjem odbili z izgubami za naskakujoče. 350 ujetnikov, med njimi 11 častnikov, smo ugrabili. Sovražni poskus proti južnemu pobočju pri Les Eparges se je popolnoma izjalovil. Sicer je bila noč povsod mirna.

Ob 11. uri ponoči. Ob Chemin-des-Dames tekem dneva nobenega pehotnega podjetja. Sovražnik je obstreljeval naše nove postojanke na visokih planotah Vauclerc in Kalifornija. Število včeraj ujetih Nemcev znaša 400 mož. V Champagni živahno delovanje sovražne artiljerije južno od Moronvillerja. Potrjuje se, da sta bili dve novi nemški letali dne 13. oziroma 18. od naših letalcev sestreljeni.

Francozi nezadovoljni z Ribotom.

Genf, 24. maja. Pariško konservativno časopisje je pričelo boj proti Ribotu. Capus ga napada v »Figaru«, ker je v svojem zadnjem govoru poizkušal spojit socialne smote z narodnimi. »Libre Parole« obžaluje, ker Ribot koketira s skrajno levico.

V Franciji bodo smrtne obsodbe vojnih sodišč predložili v pregled predsedniku ljudovlade.

Genf. »Agence Havas« javlja iz Pariza: Painlevé je odredil, da smrtnih obsodb vojnih sodišč med armadami ne bodo prej izvedli, dokler jih ne bo pregledal predsednik ljudovlade. Vsi obsojenci smejo prositi, da jih pomiloste.

Zračni napad na London in na druga angleška mesta.

Berlin, 25. majnika. Uradno se poroča:

Skupina naših pomorskih letal, poveleval ji je korvetni kapitan Strasser, je ponoči od 23. na 24. maja z uspehom napadla sledeče trdnjave južne Anglije: London, Sherness, Harwich in Norwich. Vsi zrakoplovi so se vrnili brez izgub in brez poškodb kljub izpolnjenim sovražnim obrambnim ukrepom.

Načelnik admiralnega štaba.

Potrjeni najgloblje žalosti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanec vest o bridki izgubi našega ljubljene sina, oziroma brata, gospoda

Franca Černe

poddesetnika plan. strel. polka 2. stotnije.

Pokojnik je bil rojen leta 1897. in že v cvetoči mladosti je podlegel ranam, dobljenim dne 12. maja na soškem bojišču. Preminul je v bolnici v Rihenbergu dne 15. maja 1917. Pokopan je bil 16. maja na vojaškem pokopališču istotam. Nepozabnemu pokojniku bodi rahla zemlja goriška.

Sv. maša po pokojnem padlem junaku se daruje v torek dne 29. maja ob 7. uri zjutraj v Kosezah.

Zg. Siska, dne 26. majnika 1917.

Žalujoča rodbina Černe.

2 VAJENCA

sprejme mizarstvo KARL BINDER. Natančnejša pojasnila v tovarni Slomškova ulica 16.

Henrik Weisz Nagysalló (Kom. Bars)

Ustan. 1910. dobavlja po povzetju naslednje čevlje v vsaki velikosti. Riziko izključen. Zamenjava dovoljena. S cenikom med vojno ni mogoče postreči. Par damskih čevljev K 35.—, zakon. protokol K 40.—, K 45.—, in K 50. K 55. Par čevljev za strapac (bakanci) K 50.—, K 60.—, in K 70.—. Par čevljev za gospode K 45.—, K 50.—, K 55.—, in K 60. Beli moderni platneni čevlji za dame v vsaki velikosti. Čevlji za otroke v vsaki velikosti. Najnižje cene. 1 skatila kreme za čevlje K 1.—

Hiša v Litiji naprodaj.

Hiša je enonadstropna, vsa s kletmi; v pritličju je 5 sob s kuhinjo, enako v I. nadstropju. Poleg hiše je majhen senčnat in zelenjadni vrt ter hlev. Hiša stane K 18.000.—; od tega je obremenjenih K 12.000.— pri hranilnici, ki lahko dalje ostanejo vknjiženi. Za naplato zadošča K 4000.—. Hiša je primerna za upokojece, za gostilno ali obrtnika. Pojasnila daje uprava lista pod št. 1209.

Povečane slike

do naravne velikosti, kakor tudi oljnat portrete na platno izvršuje umetniško po vsaki fotografiji

DAVORIN ROVŠEK

prvi fotografski in povečevalni zavod v Ljubljani, Kolodvorska ulica 34a.

Zaloge v Ljubljani:

A. Šarabon in Julius Elbert.

ZAHVALA.

Za vse dokaze srčnega sočutja povodom bridke izgube našega predobrega nepozabnega soproga oziroma očeta

SIMONA BERTONCELJ

izrekamo tem potom svojo najtoplejšo zahvalo. Pred vsem se zahvaljujemo gosp. dr. Kogoj, okr. zdr. za požrtvovalno skrb s katero je lajšal bolečine blagopokojniku zadnje dneve življenja, ter č. g. J. Kosu za zadnjo dušno tolažbo. Dalje se zahvaljujemo g. R. Thaler, vel. trgovcu v Škofji Loki za izraženo srčno sožalje in za poklonitev prekrasnega venca, vsem, ki so se od blizu in daleč udeležili pogreba, posebej sl. tov. uradništvo, sl. obč. zastopu z g. županom, I. del. konzumnemu društvu, Kat. del. društvu z nastopom pevskega zbora in godbe, ki je z žalnimi zvoki zelo tešila žalostna srca žalujoče rodbine, kakor tudi predsedniku g. Krivicu za prekrasen, v srce segajoči nagrobni govor. Hvala tudi slav. podružnici družba sv. Cirila in Metoda za deputacijo pri sprevedu.

Prebлага pokojnika priporočamo tudi nadalje v pobožno molitev in blag spomin!

Jesenice, dne 24. maja 1917.

Žalujoča rodbina Bertoncelj.

Jožef Jug

pleskarski

in likarski

mojster

Ljubljana, Rimska cesta 16

se priporoča cenj. občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela. Solidna in točna postrežba. 804

Pošiljam velike

amarete

po 18 vin. komad, kakor tudi slaščice po povzetju. G. ZELA STEGU, Trst, Via Battara 35.

Konjak

iz vin lastnega pridelka destilirani, pri slabostih vsled starosti in težkočah v želodcu že več stoletij sloveč kot krečilo za ohranitev življenja. Razpošilja 12 let starega 4 poliliterske steklenice franco po pošti za 40 kron, mladega triletnega, čudovito učinkujočega kot bol lajšajoče vrbalno sredstvo pri trganju v udi, 4 poliliterske steklenice za 32 kron; vino od 56 litrov višje, rizling in rudeči burgundec liter po 3 K 60 v.

Benedikt Hertl, graščak, grad Golič, Konjice, Štajer.

Jetični

bledični škrofulozni slabokrvni

bolni na prsih bolni na plućih nadušljivi

Konečno se je našlo sredstvo, ki prinaša ravno navedenim bolnikom dolgožajeno polajšanje in ozdravljenje:

Lekarja Vértesa Apnenoželezni sirup.

To sredstvo se je izkazalo silajno pri storišču bolnikov in ga tedaj priporočajo in porabljajo najodličnejši profesorji in zdravniki kot najvažnejše sredstvo pri gorenjih boleznih, kakor tudi pri oslovskem kašlu, angleški hlozici (rhinitis), bljuvanju krvi, suhosti, ženskih boleznih ter pri slabosti in utrujenosti vsake vrste. Rasti svojega prijetnega okusa in duha ga radi zavživajo največji razvajenci, celo otroci.

Vojaki, ki se utrujeni in oslabiljeni vračajo z bojišč, ga radi jemljejo z veliko koristjo za ureditev in okrepitev organizma, ki je oslabil po vojnih naporih.

1 steklenica K 6.— franko; 4 steklenice, navadno zadostne o za eno zdravljenje, č. se pošlje denar naprej. K 17.— franko; pri L. Vértés, Adler-Apotheke, Lugos 462

Prodaja

Cikorijo, Milo za pranje, Slivovko in Tropinovec.

755

Naročila za cikorijo in milo izvršuje tudi od 5 kg dalje po pošt-nem povzetju trdka

A. Kušlan

Ljubljana, Karlovska cesta 15.

Vsakovrstno

108

slamnike

priporoča gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu v obilo naročitev. Cene primerno nizke, postrežba, kakor je v takem času najbolj mogoča. FR. CERAR, tov. slamniki v Stobu, pošta in žel. post. Domžale pri Lj.

Botri! Botrice!

BIRMANCE

razveselite z lepim birmanskim darilom, ki se dobe v veliki izbiri in po nizkih cenah pri zlatarju in juvelirju ALOJZIJU FUCHSU v Ljubljani, Selenburgova ul. 6. (Poleg puškarja Kaiserja.)

Kostanjev les

od 1 m dolgoti, 10 cm debelosti naprej, v deblih in polenih

kupi po najvišji ceni trdka

J. Pogačnik,

2407

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 13.

P. BATJEL, Ljubljana, Stari trg 28 (prej v Gorici)

vij. priporoča novo zalogo koles, šival. strojev, gramofonov, žepn. elektr. svetilk, kompl. že od K 2.—. V zalogi vedno par tisoč. Najboljše baterije. Posebno nizka cena za razprodajalce.

Mehanična delavnica Stari trg šte. 11.

Glasovirje, pianine harmonije in orhestrijone

S. Kmetetz Ljubljana,

Kolodvorska ulica 26.

124

Kuharica

z dežele se sprejme v boljšo hišo blizu Ljubljane. Nastop takoj. Plača po dogovoru. Naslov pove upravnistvo »Slovenca« pod št. 1281 (ako znamka za odgovor).

Išče se za mesec avgust v Ljubljani

stanovanje

obstoječe iz 2 ali 3 sob, kuhinje, konjskega hleva, staja za vozove in svetle kleti. Pismene ponudbe na upravo lista pod št. 1234

Sprejme se takoj v poduk kot

učenec

deček poštenih staršev v špecerijsko trgovino J. Kušlan v Kranju.

HIŠA enonadstropna

s trgovskimi prostori, trgovsko opravlo, obširnimi sadovnjakom in vrtom za zelenjavo, v večjem kraju na Dolenjskem ob železnici, sedež okrajne sodnice, se po ceni in pod ugodnimi pogoji proda.

Pojasnila daje odvetniška p. sarna Dr. Franc Poček, Ljubljana Sv. Petra ces a 11. 1048

Srbečico, potenje, solnčarico, hrasta, izpuščeje, kožne bolezni, stare rane odpravi hitro in sigurno

iantarsko mazilo.

Ne umazite in ne čist. Mali lonček 3 K, veliki lonček 5 K, družinski lonček 9 K z navodili. Temu spajajoče jantarsko 4 K. — Izdajajo

Gerö Sándor, lekarnar, Nagy Kőrös št. 31.

Iz Francoske.

Zalostne verske razmere na Francoskem. Težak udarec je bil prizadejan francoskemu verskemu življenju, ko je bila poklicana francoska duhovščina na bojne poljane; enajst letnikov je v vojaški sukni, petnajst jih pa deluje po bolnicah (v Italiji se morejo vsaj duhovniki in škofje starejših letnikov oprostiti vojne službe). V znanstvenem listu »Revue Practique« opisuje profesor Michol z lillskega vseučilišča žalostne razmere v osirotelih župnijah, da duhovniki-vojaki na fronti vsled preoblih vojaških opravil morejo le malo delovati v dušni blagor svojih tovarišev, da vojaki vsled stalnega stika z duhovniki ne uvažujejo dosti duhovskega značaja; tudi po bolnicah morajo biti duhovniki vse, le duhovniki ne. Doma je pa polovica župnij brez dušnega pastirja. Mnogi stari in slabotni duhovnik mora danes pet in več župnij oskrbovati; krsti še, še, ali s poslednjo popotnico pride največkrat prekasno: izpoved, nedeljska služba božja, pouk verouka je nemogoč. Samomori se množe, dekleta pa padajo — žrtve nenravnosti. V mestih se morda še lahko govori o nabožnem prerojenju Francije, ali na kmetih, koder je vera že tako bolj in bolj propadala, je vojska več škodovala kakor koristila. Podobno piše pariški dopisnik v »Fijdu«. Kolikrat sem že pokazal na te nesrečne posledice, da so duhovniki-apostoli ljubezni in miru primorani prelivati človeško kri; pisal sem o duhovniku-zrakoplovcu (sedaj se nahaja v nemškem vojnem ujetništvu), kateremu je bilo naročeno, da ima metati bombe na Karlsruhe in ki je šel izvrševati dan mu ukaz s solzo v očeh.

Duhovniki in cerkev na Francoskem. Na predlog Sixte-Quentina, da bi bili duhovniki iz bolnic poslani na fronto, mora sedaj 4000 duhovnikov za dom med bojni grom. Tu torej ne gre za vojno potrebo, ampak za novi dokaz sovraštva zoper Cerkev. A vendar so še vedno na Francoskem katoličani, ki upajo, da jim bo vlada v prihodnosti pravičnejša, saj je rekel Millerand v svojem govoru v Nantes, da se mora zakon o kongregacijah izpremeniti, ker so duhovniki in redovnice izpričali vso vdanost in vernost do domovine, a so pozabili, da je »Temps« leta 1914. kakor odgovor na željo kardinala Gasparija, da bi se dalo redovnikom in redovnim sestram njih pravice, odgovoril, da vendar »morejo na Francoskem v miru živeti, ali nikdar ne po samostanskih domih«, in »Temps« pozna vendar mišljenje francoske vlade bolje nego Millerand. — Sicer pa mišljenje poslanca Sixte-Quentina najbolj osvetljuje njegov peklenski načrt, ki ga je objavil dne 27. novembra 1916. v listu »Populaire du Centre«, kako bi baje Francija vkljub vojnem neuspehu premagala Nemčijo. Nasvetuje namreč, da bi bili nemški vojni ujetniki otrovani z antiklerikalizmom in maltusianizmom, da bi se jim torej vcepil antiklerikalizem in nemarnost. Ko se povrne domov, bodo okužili svoje rojake in Nemčija ne bo mogla nikoli več ogroziti Francije.

Krapina

zdravi trganje
revmo
ischias
850
Pojasnica in prospekti
zastonj.

Mladenič 30

prosi osebo, ki se je javila v mesecu sušcu, natančnejšega naslova. Pisma na upravištvu »Slovenca« pod »Mladenič 30—1160«.

Vojna zapetna ura

natančno regul. in repda. Nikel ali jeklo K 12—16—20—24—28—32—36—40—44—48—52—56—60—64—68—72—76—80—84—88—92—96—100—104—108—112—116—120—124—128—132—136—140—144—148—152—156—160—164—168—172—176—180—184—188—192—196—200—204—208—212—216—220—224—228—232—236—240—244—248—252—256—260—264—268—272—276—280—284—288—292—296—300—304—308—312—316—320—324—328—332—336—340—344—348—352—356—360—364—368—372—376—380—384—388—392—396—400—404—408—412—416—420—424—428—432—436—440—444—448—452—456—460—464—468—472—476—480—484—488—492—496—500—504—508—512—516—520—524—528—532—536—540—544—548—552—556—560—564—568—572—576—580—584—588—592—596—600—604—608—612—616—620—624—628—632—636—640—644—648—652—656—660—664—668—672—676—680—684—688—692—696—700—704—708—712—716—720—724—728—732—736—740—744—748—752—756—760—764—768—772—776—780—784—788—792—796—800—804—808—812—816—820—824—828—832—836—840—844—848—852—856—860—864—868—872—876—880—884—888—892—896—900—904—908—912—916—920—924—928—932—936—940—944—948—952—956—960—964—968—972—976—980—984—988—992—996—1000—1004—1008—1012—1016—1020—1024—1028—1032—1036—1040—1044—1048—1052—1056—1060—1064—1068—1072—1076—1080—1084—1088—1092—1096—1100—1104—1108—1112—1116—1120—1124—1128—1132—1136—1140—1144—1148—1152—1156—1160—1164—1168—1172—1176—1180—1184—1188—1192—1196—1200—1204—1208—1212—1216—1220—1224—1228—1232—1236—1240—1244—1248—1252—1256—1260—1264—1268—1272—1276—1280—1284—1288—1292—1296—1300—1304—1308—1312—1316—1320—1324—1328—1332—1336—1340—1344—1348—1352—1356—1360—1364—1368—1372—1376—1380—1384—1388—1392—1396—1400—1404—1408—1412—1416—1420—1424—1428—1432—1436—1440—1444—1448—1452—1456—1460—1464—1468—1472—1476—1480—1484—1488—1492—1496—1500—1504—1508—1512—1516—1520—1524—1528—1532—1536—1540—1544—1548—1552—1556—1560—1564—1568—1572—1576—1580—1584—1588—1592—1596—1600—1604—1608—1612—1616—1620—1624—1628—1632—1636—1640—1644—1648—1652—1656—1660—1664—1668—1672—1676—1680—1684—1688—1692—1696—1700—1704—1708—1712—1716—1720—1724—1728—1732—1736—1740—1744—1748—1752—1756—1760—1764—1768—1772—1776—1780—1784—1788—1792—1796—1800—1804—1808—1812—1816—1820—1824—1828—1832—1836—1840—1844—1848—1852—1856—1860—1864—1868—1872—1876—1880—1884—1888—1892—1896—1900—1904—1908—1912—1916—1920—1924—1928—1932—1936—1940—1944—1948—1952—1956—1960—1964—1968—1972—1976—1980—1984—1988—1992—1996—2000—2004—2008—2012—2016—2020—2024—2028—2032—2036—2040—2044—2048—2052—2056—2060—2064—2068—2072—2076—2080—2084—2088—2092—2096—2100—2104—2108—2112—2116—2120—2124—2128—2132—2136—2140—2144—2148—2152—2156—2160—2164—2168—2172—2176—2180—2184—2188—2192—2196—2200—2204—2208—2212—2216—2220—2224—2228—2232—2236—2240—2244—2248—2252—2256—2260—2264—2268—2272—2276—2280—2284—2288—2292—2296—2300—2304—2308—2312—2316—2320—2324—2328—2332—2336—2340—2344—2348—2352—2356—2360—2364—2368—2372—2376—2380—2384—2388—2392—2396—2400—2404—2408—2412—2416—2420—2424—2428—2432—2436—2440—2444—2448—2452—2456—2460—2464—2468—2472—2476—2480—2484—2488—2492—2496—2500—2504—2508—2512—2516—2520—2524—2528—2532—2536—2540—2544—2548—2552—2556—2560—2564—2568—2572—2576—2580—2584—2588—2592—2596—2600—2604—2608—2612—2616—2620—2624—2628—2632—2636—2640—2644—2648—2652—2656—2660—2664—2668—2672—2676—2680—2684—2688—2692—2696—2700—2704—2708—2712—2716—2720—2724—2728—2732—2736—2740—2744—2748—2752—2756—2760—2764—2768—2772—2776—2780—2784—2788—2792—2796—2800—2804—2808—2812—2816—2820—2824—2828—2832—2836—2840—2844—2848—2852—2856—2860—2864—2868—2872—2876—2880—2884—2888—2892—2896—2900—2904—2908—2912—2916—2920—2924—2928—2932—2936—2940—2944—2948—2952—2956—2960—2964—2968—2972—2976—2980—2984—2988—2992—2996—3000—3004—3008—3012—3016—3020—3024—3028—3032—3036—3040—3044—3048—3052—3056—3060—3064—3068—3072—3076—3080—3084—3088—3092—3096—3100—3104—3108—3112—3116—3120—3124—3128—3132—3136—3140—3144—3148—3152—3156—3160—3164—3168—3172—3176—3180—3184—3188—3192—3196—3200—3204—3208—3212—3216—3220—3224—3228—3232—3236—3240—3244—3248—3252—3256—3260—3264—3268—3272—3276—3280—3284—3288—3292—3296—3300—3304—3308—3312—3316—3320—3324—3328—3332—3336—3340—3344—3348—3352—3356—3360—3364—3368—3372—3376—3380—3384—3388—3392—3396—3400—3404—3408—3412—3416—3420—3424—3428—3432—3436—3440—3444—3448—3452—3456—3460—3464—3468—3472—3476—3480—3484—3488—3492—3496—3500—3504—3508—3512—3516—3520—3524—3528—3532—3536—3540—3544—3548—3552—3556—3560—3564—3568—3572—3576—3580—3584—3588—3592—3596—3600—3604—3608—3612—3616—3620—3624—3628—3632—3636—3640—3644—3648—3652—3656—3660—3664—3668—3672—3676—3680—3684—3688—3692—3696—3700—3704—3708—3712—3716—3720—3724—3728—3732—3736—3740—3744—3748—3752—3756—3760—3764—3768—3772—3776—3780—3784—3788—3792—3796—3800—3804—3808—3812—3816—3820—3824—3828—3832—3836—3840—3844—3848—3852—3856—3860—3864—3868—3872—3876—3880—3884—3888—3892—3896—3900—3904—3908—3912—3916—3920—3924—3928—3932—3936—3940—3944—3948—3952—3956—3960—3964—3968—3972—3976—3980—3984—3988—3992—3996—4000—4004—4008—4012—4016—4020—4024—4028—4032—4036—4040—4044—4048—4052—4056—4060—4064—4068—4072—4076—4080—4084—4088—4092—4096—4100—4104—4108—4112—4116—4120—4124—4128—4132—4136—4140—4144—4148—4152—4156—4160—4164—4168—4172—4176—4180—4184—4188—4192—4196—4200—4204—4208—4212—4216—4220—4224—4228—4232—4236—4240—4244—4248—4252—4256—4260—4264—4268—4272—4276—4280—4284—4288—4292—4296—4300—4304—4308—4312—4316—4320—4324—4328—4332—4336—4340—4344—4348—4352—4356—4360—4364—4368—4372—4376—4380—4384—4388—4392—4396—4400—4404—4408—4412—4416—4420—4424—4428—4432—4436—4440—4444—4448—4452—4456—4460—4464—4468—4472—4476—4480—4484—4488—4492—4496—4500—4504—4508—4512—4516—4520—4524—4528—4532—4536—4540—4544—4548—4552—4556—4560—4564—4568—4572—4576—4580—4584—4588—4592—4596—4600—4604—4608—4612—4616—4620—4624—4628—4632—4636—4640—4644—4648—4652—4656—4660—4664—4668—4672—4676—4680—4684—4688—4692—4696—4700—4704—4708—4712—4716—4720—4724—4728—4732—4736—4740—4744—4748—4752—4756—4760—4764—4768—4772—4776—4780—4784—4788—4792—4796—4800—4804—4808—4812—4816—4820—4824—4828—4832—4836—4840—4844—4848—4852—4856—4860—4864—4868—4872—4876—4880—4884—4888—4892—4896—4900—4904—4908—4912—4916—4920—4924—4928—4932—4936—4940—4944—4948—4952—4956—4960—4964—4968—4972—4976—4980—4984—4988—4992—4996—5000—5004—5008—5012—5016—5020—5024—5028—5032—5036—5040—5044—5048—5052—5056—5060—5064—5068—5072—5076—5080—5084—5088—5092—5096—5100—5104—5108—5112—5116—5120—5124—5128—5132—5136—5140—5144—5148—5152—5156—5160—5164—5168—5172—5176—5180—5184—5188—5192—5196—5200—5204—5208—5212—5216—5220—5224—5228—5232—5236—5240—5244—5248—5252—5256—5260—5264—5268—5272—5276—5280—5284—5288—5292—5296—5300—5304—5308—5312—5316—5320—5324—5328—5332—5336—5340—5344—5348—5352—5356—5360—5364—5368—5372—5376—5380—5384—5388—5392—5396—5400—5404—5408—5412—5416—5420—5424—5428—5432—5436—5440—5444—5448—5452—5456—5460—5464—5468—5472—5476—5480—5484—5488—5492—5496—5500—5504—5508—5512—5516—5520—5524—5528—5532—5536—5540—5544—5548—5552—5556—5560—5564—5568—5572—5576—5580—5584—5588—5592—5596—5600—5604—5608—5612—5616—5620—5624—5628—5632—5636—5640—5644—5648—5652—5656—5660—5664—5668—5672—5676—5680—5684—5688—5692—5696—5700—5704—5708—5712—5716—5720—5724—5728—5732—5736—5740—5744—5748—5752—5756—5760—5764—5768—5772—5776—5780—5784—5788—5792—5796—5800—5804—5808—5812—5816—5820—5824—5828—5832—5836—5840—5844—5848—5852—5856—5860—5864—5868—5872—5876—5880—5884—5888—5892—5896—5900—5904—5908—5912—5916—5920—5924—5928—5932—5936—5940—5944—5948—5952—5956—5960—5964—5968—5972—5976—5980—5984—5988—5992—5996—6000—6004—6008—6012—6016—6020—6024—6028—6032—6036—6040—6044—6048—6052—6056—6060—6064—6068—6072—6076—6080—6084—6088—6092—6096—6100—6104—6108—6112—6116—6120—6124—6128—6132—6136—6140—6144—6148—6152—6156—6160—6164—6168—6172—6176—6180—6184—6188—6192—6196—6200—6204—6208—6212—6216—6220—6224—6228—6232—6236—6240—6244—6248—6252—6256—6260—6264—6268—6272—6276—6280—6284—6288—6292—6296—6300—6304—6308—6312—6316—6320—6324—6328—6332—6336—6340—6344—6348—6352—6356—6360—6364—6368—6372—6376—6380—6384—6388—6392—6396—6400—6404—6408—6412—6416—6420—6424—6428—6432—6436—6440—6444—6448—6452—6456—6460—6464—6468—6472—6476—6480—6484—6488—6492—6496—6500—6504—6508—6512—6516—6520—6524—6528—6532—6536—6540—6544—6548—6552—6556—6560—6564—6568—6572—6576—6580—6584—6588—6592—6596—6600—6604—6608—6612—6616—6620—6624—6628—6632—6636—6640—6644—6648—6652—6656—6660—6664—6668—6672—6676—6680—6684—6688—6692—6696—6700—6704—6708—6712—6716—6720—6724—6728—6732—6736—6740—6744—6748—6752—6756—6760—6764—6768—6772—6776—6780—6784—6788—6792—6796—6800—6804—6808—6812—6816—6820—6824—6828—6832—6836—6840—6844—6848—6852—6856—6860—6864—6868—6872—6876—6880—6884—6888—6892—6896—6900—6904—6908—6912—6916—6920—6924—6928—6932—6936—6940—6944—6948—6952—6956—6960—6964—6968—6972—6976—6980—6984—6988—6992—6996—7000—7004—7008—7012—7016—7020—7024—7028—7032—7036—7040—7044—7048—7052—7056—7060—7064—7068—7072—7076—7080—7084—7088—7092—7096—7100—7104—7108—7112—7116—7120—7124—7128—7132—7136—7140—7144—7148—7152—7156—7160—7164—7168—7172—7176—7180—7184—7188—7192—7196—7200—7204—7208—7212—7216—7220—7224—7228—7232—7236—7240—7244—7248—7252—7256—7260—7264—7268—7272—7276—7280—7284—7288—7292—7296—7300—7304—7308—7312—7316—7320—7324—7328—7332—7336—7340—7344—7348—7352—7356—7360—7364—7368—7372—7376—7380—7384—7388—7392—7396—7400—7404—7408—7412—7416—7420—7424—7428—7432—7436—7440—7444—7448—7452—7456—7460—7464—7468—7472—7476—7480—7484—7488—7492—7496—7500—7504—7508—7512—7516—7520—7524—7528—7532—7536—7540—7544—7548—7552—7556—7560—7564—7568—7572—7576—7580—7584—7588—7592—7596—7600—7604—7608—7612—7616—7620—7624—7628—7632—7636—7640—7644—7648—7652—7656—7660—7664—7668—7672—7676—7680—7684—7688—7692—7696—7700—7704—7708—7712—7716—7720—7724—7728—7732—7736—7740—7744—7748—7752—7756—7760—7764—7768—7772—7776—7780—7784—7788—7792—7796—7800—7804—7808—7812—7816—7820—7824—7828—7832—7836—7840—7844—7848—7852—7856—7860—7864—7868—7872—7876—7880—7884—7888—7892—7896—7900—7904—7908—7912—7916—7920—7924—7928—7932—7936—7940—7944—7948—7952—7956—7960—7964—7968—7972—7976—7980—7984—7988—7992—7996—8000—8004—8008—8012—8016—8020—8024—8028—8032—8036—8040—8044—8048—8052—8056—8060—8064—8068—8072—8076—8080—8084—8088—8092—8096—8100—8104—8108—8112—8116—8120—8124—8128—8132—8136—8140—8144—8148—8152—8156—8160—8164—8168—8172—8176—8180—8184—8188—8192—8196—8200—8204—8208—8212—8216—8220—8224—8228—8232—8236—8240—8244—8248—8252—8256—8260—8264—8268—8272—8276—8280—8284—8288—8292—8296—8300—8304—8308—8312—8316—8320—8324—8328—8332—8336—8340—8344—8348—8352—8356—8360—8364—8368—8372—8376—8380—8384—8388—8392—8396—8400—8404—8408—8412—8416—8420—8424—8428—8432—8436—8440—8444—8448—8452—8456—8460—8464—8468—8472—8476—8480—8484—8488—8492—8496—8500—8504—8508—8512—8516—8520—8524—8528—8532—8536—8540—8544—8548—8552—8556—8560—8564—8568—8572—8576—8580—8584—8588—8592—8596—8600—8604—8608—8612—8616—8620—8624—8628—8632—8636—8640—8644—8648—8652—8656—8660—8664—8668—8672—8676—8680—8684—8688—8692—8696—8700—8704—8708—8712—8716—8720—8724—8728—8732—8736—8740—8744—8748—8752—8756—8760—8764—8768—8772—8776—8780—8784—8788—8792—8796—8800—8804—8808—8812—8816—8820—8824—8828—8832—8836—8840—8844—8848—8852—8856—8860—8864—8868—8872—8876—8880—88

ILIRSKA BANKA V LJUBLJANI

SELENBURGOVA ULICA ST. 1

IZVRŠUJE VSE BANČNE TRANSAKCIJE NAJKULANTNEJE

FINANCIRA VOJAŠKE DOBAVE IN APROVIZACIJSKE KUPČIJE.

DAJE PREDUJME NA BLAGO. :: ESKOMPTIRA MENICE, FAKTURE IN TERJATVE.

POSPEŠUJE TRGOVINO, INDUSTRIJO TER UVOZ IN IZVOZ

VLOGE NA KNJIŽICE OBRESTUJE PO 4% :: VLOGE NA TEKOČI RAČUN PO DOGOVORU.

Modni salon.

V zalogi
novi žalni klobuki.Cenjenim damam priporočam svojo zalogo
najnovejših slamnikov.Odprijo tudi v opoldanskih urah.
Cene priznane nizke.Rozi Fabčič
Rimska cesta št. 6

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice
sprejema zavarovanja na doživljenje in smrt, otroških dot. rentna in ljudska, neškodna in jamstvena zavarovanja
javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije.Udeležba na dividendah pri življenjskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanj koncem leta 1914. K 173.490.838—
Stanje garancijskih fondov koncem leta 1914. K 48.732.022-76
V letu 1914. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička . . . K 432.232-66

Kdor namerava skleniti življenjsko zavarovanje, veljavno za vojno zavarovanje, naj se v lastno korist obrne do gori imenovane podružnice. — Prospekti zastoj in poštine prosto.

Sposobni zastopniki se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji.
Marije Terezije cesta št. 12.

A. & E. Skabernè

Najnovejše bluže za dame

Mestni trg št. 10.

Ugodna naložitev denarja!

Proda se arondirano, 37 oral veliko

vinogradno posestvo

s krasno lego v Halozah pri Ptuj na Štajerskem.

Posestvo obsega: 1 1/2 orala novega, 8—10 letnega ameriškega vinograda; 5 oral starega, opuščenega vinograda, ki je še za prenoviti; 10 oral travnikov njiv in sadonosnikov ter 21 oral gozda in sicer 2 orala lepega bukovega, 2 orala hrastovega, 2 orala podrenega in 2 orala lepega, kostanjevega ter 13 oral mladega, 6 do 12 let starega smrečjevega gozda.

Na posestvu je tudi viničarija.

Posestvo je neobremenjeno ter se proda le radi družinskih razmer za 75.000 K proti takojšnjemu izplačilu.

Ponudbe pod: »Posestvo«, Ljubljana, poštni predal 74.

Kostanjeve in bukove hlode

kupi vsako množino franko vagon

Strojilna tovarna SAMSA & Co v Ljubljani.

Vpoštevajo se le pisemne ponudbe z navedbo cen.

136

1. razred.

VIII. c. kr. avstr. razredna loterija.

1. razred.

Pri naši poslovnici kupljene srečke so zadele:

K 300.000 glavni dobiček št. 10.202 izžreban dne 16. okt. 1915 v IV. lot.
K 60.000 št. 60.606 K 10.000 št. 7.788, št. 130.169
„ 30.000 „ 68.435 „ 5.000 „ 68.425
mnogo dobitkov po K 2.000, 1.000, 800, 400, in veliko število dobitkov po K 200.

Izplačali smo na dobitkih za K 1.261.280.

Prihodnje žrebanje bo

12. in 14. junija 1917.

Igralni načrti in vsa pojasnila brezplačno.

Dobitki	Kron
1 za 60000	
1 „ 20000	
1 „ 10000	
2 po 5000	10000
5 „ 2000	10000
15 „ 1000	15000
25 „ 600	15000
40 „ 400	16000
90 „ 200	18000
2700 „ 80	216000
2880 dobitkov	K 390000

Dobitki se izplačajo takoj brez odbitka.

Srečke prodaja

Ljubljanska Kreditna banka
v Ljubljani,kot poslovnica c. kr. avstr. razredne loterije in
njene podružnice v Celju, Celovcu, Trstu, Splitu
in Gorici (sedaj v Ljubljani).

1269

Centrala za krmila.

Oddelek za nadomestna krmila.

Tršča (trstika) in moka iz tršče.

Centrala za krmila, oddelek za nadomestna krmila, kupuje mlado, na zraku posušeno trstiko po ceni K 16.— za 100 kg, povezano v snope, in gotovo moko iz trstike po ceni K 32.— za 100 kg netto, franko vagon kake avstrijske železniške postaje. Vreče za moko iz trstike se dopošljejo poštine prosto.

Za zmletje trstike potrebne stroje posodi v brezplačno porabo na željo centrala krmil, oddelek za nadomestna krmila.
Ponudbe naj se pošiljajo na podpisano mesto, kjer se dobe tudi podrobna pojasnila.Centrala za krmila, oddelek za nadomestna krmila,
DUNAJ I., Trattnerhof 1.

1283

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neom. zavezo v Ljubljani sprejema prijave na

šesto 5 1/2 % avstrijsko vojno posojilo

po objavljenih pogojih, tako da stane nominalnih K 100.—:

I. davka prosto 5 1/2 % amortizacijsko drž. posojilo 92 K. - II. davka proste 5 1/2 % dne 1. maja 1927 vračljive drž. zakladnice 93.50 K.

Vrednostni papirji avstr. vojnega posojila se sprejmejo v brezplačno shrambo in upravo.

Razglas.

Zaradi popravila mostu čez Veliko Preprošco bode **Ižanska cesta med Lahovim štrardonom in mestno šolo na Barju od torka dne 29. maja 1917 naprej več dni za vsak promet zaprta.**

Vozovi se imajo ta čas izogniti temu mestu bodisi po stranskih štrardonih ali kreniti preko Dolenjske ceste.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 25. majnika 1917.

dobivate
v specialni trgovini za milo

Milan Hočevan

Ljubljana, Sv. Petra c. 30.

Istotam tudi sveče, krema za čevlje, toaletna mila, pralni praški itd. na debelo in drobno!

Št. 7252.

1301

Razglas.

V smislu razpisa c. kr. deželne vlade z dne 15. maja 1917, št. 14.719, se bo dne 31. maja in 1. junija 1917 popisovala v Ljubljani goveja živina, konji, prašiči, koze in ovce, in sicer oba dneva od 8. do 12. dopoldne.

Komisija za pravo mesto bo poslovala v mestni posvetovalnici, na Barju in v Spodnji šiški pa se bo popisovalo od hiše do hiše.

Lastniki zgoraj omenjene živine se torej pozivljajo, da jo pridejo navedena dneva popisat na označeno mesto.

Kdor bi napačne podatke navedel ali pa kaj zamolčal, oziroma prepozno živino popisal, bo v smislu obstoječih predpisov kaznovan.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 23. maja 1917.

Ustanovljeno l. 1893.

Ustanovljeno l. 1893.

VZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO

v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Dovoljuje članom posojila proti poroštvu, zastavi življenjskih polic, posestev, vrednostnih papirjev ali zaznambi na službene prejemke.

Vračajo se posojila v 7 1/2, 15 ali 22 1/2 letih v odsekih ali pa v poljubnih dogovorjenih obrokih.

Kdor želi posojila, naj se obrne na pisarno v Ljubljani, Kongresni trg št. 19, ki daje vsa potrebna pojasnila.

Zadruga sprejema tudi hranilne vloge in jih obrestuje po 4 1/2 %.

Društveno lastno premoženje znaša koncem leta 1915 519.848.40 kron. Daležnikov je bilo koncem leta 1915 1924 s 15.615 deleži, ki reprezentujejo jamstvene glavnice za 6.069.850 kron.

Št. ad 7740 ex 1916.

RAZGLAS.

Cepljenje proti kozam.

Meseca junija 1917 se bo vršilo v Mestnem domu vsako sredo in soboto popoldne ob 3. uri javno brezplačno cepljenje proti kozam.

Za Spodnjo šiško v ponedeljek 4. junija v občinski hiši;

za Vodmat v torek 5. junija v mestni jubilejni ubožnici;

za Barje v petek 8. junija v barjanski šoli; vsakokrat ob 3. uri popoldne.

Pozivljajo se resno vsi starši, kojih otroci še niso cepljeni, da prinesejo te k cepljenju in k pregledu ceplencev, ki se vrši teden kasneje na istem kraju in ob istem času. Pri pregledu se izroče spričevala o cepljenju, ki so pri sprejemu otrok v ljudsko šolo potrebna.

Z ozirom na nevarnost, ki preti v sedanjem času glede nastopa koza, opozarja podpisani mestni magistrat, da je cepljenje proti kozam najuspešnejše sredstvo zavarovanja proti tej bolezni, ter nujno pozivlja vse one, ki še morda niso bili nikoli cepljeni in vse tiste, pri katerih je že preteklo več let po zadnjem cepljenju, da se tedaj dajo cepiti, oziroma nanovo cepiti proti kozam.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 20. maja 1917.

1289

Razglas.

Naš letošnji redni občni zbor je podelil znesek **treh tisoč kron** za obdaritev 60 dolgo služečih, k stanju naših vlagateljev spadajočih poslov z nagradami po 50 K.

Za te nagrade morejo prositi one služeče osebe moškega in ženskega spola,

1. ki pripadajo poselskemu stanu v smislu poselskega reda,

2. ki so služili ali še služijo najmanj petnajst let neprenehoma pri eni in isti rodbini, in

3. ki so najmanj tri leta vlagatelji našega zavoda.

Prosilci, ki doslej še niso bili obdarovani z nagrado, imajo prednost pred onimi, ki so v zadnjih treh letih prejeli nagrade.

Tisti, ki prosijo za kako tako nagrado, morajo nepretrgano službeno dobo dokazati s poselsko knjižico ali z izpričevalom svojega službodajalca ali na kak drug verodostojen način, n. pr. s potrdilom župnijskega ali občinskega urada svojega službenega kraja. Začasni izstop iz službe zaradi bolezni ne velja kot prenehanje službene dobe, ako je posel po ozdravljenju zopet vstopil v službo prejšnjega gospodarja.

Pripadnost k stanju naših vlagateljev se mora dokazati z navedbo številke vložne knjižice Kranjske hranilnice, ki se glasi na ime prosilčevo ali je vinkulirana na njegovo ime, ali pa na drug način, ki izključuje vsako zlorabo.

Za te nagrade se je

do 20. junija t. l.

pismeno ali ustno prijaviti tajništvu Kranjske hranilnice. Te prošnje se bodo rešile do konca meseca junija t. l.

V Ljubljani, dne 25. maja 1917.

Ravnateljstvo Kranjske hranilnice.

1309

Brzjavke:

Prometbanka Ljubljana.

C. kr.

priv.

Telefon št. 41.

Sološna prometna banka podružnica Ljubljana, prej. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 33 podružnic, Vogal Marijin trg — Sv. Petra cesta. Delniški kapital 60.200.000 K Reserve 17.000.000 K

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

15

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsekdar brezplačno. Stanje denarnih vlog na hranilne knjižice dne 30. novembra 1916 K 143.241.140.-.

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izžrebanih vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najmodernejši varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja.

Oficijelno subskripcijsko mesto

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

in njene podružnice v Splitu, Celovcu, Trzinu, Sarajevu, Gorici (t. č. Ljubljana) in Celju
sprejema po originalnih pogojih prijave na

šesto avstrijsko vojno posojilo

I. 40letno d. p. 5 1/2% no amortizacijsko državno posojilo à K 92.50 za K 100— nom.

1099 (5) II. davka proste 5 1/2% ne 1. maja 1927 uradilov državne zakladnice à K 94— za K 100— nom.

in dovoljuje vsakomur 1/2% no bonifikacijo.

Pojasniti in fiskovine so
pri blagajnah banke
na razpolago!

Zasluzek brez kapitala

z zastopstvom trdkih raznih dobro idočih brans.
Pojasniti „Universal V. 7“, Dunaj II. Schützer 93. 1294

Hišo

1232

(tudi celo posestvo) pripravno za trgovino, na Spod. Štajerskem ali Kranjskem želi kupiti Marija Lašič, Dobova 63 pri Brežicah na Savi, Sp. Štajersko.

Prostovoljna prodaja.

Prodaja se prostovoljno v Kranju hiša št. 32

„gostilna Fider“

z lepim razgledom in posebno pripravna za gostilno, v dobrem stanju pod vlož št. 417 ad Kranj, parcela 336 z dvoriščem in gospodarskim poslopjem, parcela 337/1 vrt in parcela 337/2 vrt in vlož št. 803 njiva sedaj vrt, in sicer ne pod ceno 50.000.

Ponudbe naj se pisмено vložijo v pisarni dr. Valentina Štempiharja, odvetnika v Kranju do 4. junija 1917 ob 12. uri popoldne. V tej pisarni se dajo tudi natančnejša pojasnila.

Sprejme se takoj zanesljiv

zidarski polir

Plača po dogovoru. Naslov se izve pri upravi „Slovenca“ pod št. 1216, ako znamka za odgovor.

Izurjen

kovaški pomočnik

ali ključavničar se sprejme v tovarni za klej v Ljubljani. 1312

Išče se v gospodinjstvu in kuhanju dobro izurjena, krščansko vzgojena, mlajša

gospodična

lepe, neomadeževane navosti iz ugledne rodbine za boljšo samsko osebo (velepos., prof., dr.) Ponudbe s sliko, spricevali in z drugimi podatki ter natančnim naslovom sprejema upravnistvo Slovenca pod št. 1307.

Jaz Ana Csillag

s svojimi 135 cm dolgimi orjaškimi Lorelejskimi lasmi, ki sem jih dobila po 14 mesečni rabi pomade, ki sem jo iznašala sama. To je edino sredstvo proti izpadanju las, za njih rast in negovanje, za ojačitev lasišča, pri moških krepko pospešuje rast brade, in že po kratki dobi daje lasem in bradi naravni blešč in polnost in jih varuje pred prezgodnjim osivevanjem do najvišje starosti.

Lonček po 6, 10 in 15 kron.

Po pošti se pošilja vsak dan po vsem svetu s poštnim povzetjem ali denar naprej iz tvornice, kamor je naslavljati vsa naročila

Ana Csillag, Dunaj, I. Kohlmarkt 11.

Prememba obrti in trgovine.

Podpisani si usojam vljudno naznaniti svojim p. n. odjemalcem in slavnemu občinstvu, da sem se

preselil

s svojo obrtjo in trgovino na Jesenicah dne 15. maja 1917.

v svojo hišo na Savi

nasproti Kranjske industrijske tovarne, in prosim svoje veelec. odjemalce, da mi zaupanje, ki so mi je v tako v obliki meri izkazovali, ohranijo tudi v bodoče v moji hiši na Savi, Z velespoštovanjem

Ivan Zvezda.

krojaški mojster in zaloga izgotovljenih oblek Jesenice-Fužine

Ustanovljeno 1842. — Telefon št. 154.

BRATA EBERL

Prodaja oljnatih barv, lakov, firneža, čopičev, barv za umetne in sobne slikarje, barv za zidovje, sploh vseh v najino stroko spadajočih predmetov v priznani najboljši kakovosti, pri točni in vestni postrežbi.

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6.

Potom

javne prostovoljne dražbe,

ki se vrši

v torek, dne 29. maja 1917,

na licu mesta na Bledu, pričenši ob 9. uri popoldne pri vili Hribar v Zagoricih, hiš. št. 39, se prodaja:

1. Vila Hribar v Zagoricih, hiš. št. 39, z gospodarskim poslopjem in vrtom (vl. št. 266, kat. obč. Zeleče),
2. vila Wölfling v Zelečah, hiš. št. 34, z vrtom, velikim gospodarskim poslopjem in zemljišči (vl. št. 495, kat. obč. Zeleče).

Dražbeni pogoji se bodo reflektantom sporočili pred dražbo.

Pojasnila daje Posojilnica v Radovljici.

Ne puščajte otrok samih, da se požari omejijo!

Edini slovenski zaved brez tujega kapitala je

Vzajemna zavarovalnica

proti požarnim škodam in poškodbi cerkvenih zvonov

Ljubljana :::: Dunajska cesta št. 17.

Zavarovanja sprejema proti požarnim škodam: 1. raznovrstne izdelane stavbe, kakor tudi stavbe med časom zgradbe; 2. vse premično blago, mobilije, poljsko orodje, stroje, živino, zvonove in enako; 3. vse poljske pridelke, žita in krmo; 4. zvonove proti prelomu; 5. sprejema tudi zavarovanja na življenje, oziroma doživetje in druge kombinacije in proti nezgodam, vsakovrstna poljetja, obrti kakor tudi posamezne osebe za deželno nižjeavstrijsko zavarovalnico, od katere ima tudi deželni odbor kranjski podružnico.

Varnostni zaklad in udnine, ki so znašale l. 1912. 673.356 kron 17 vin., so poskočile koncem leta 1913. na 735.147 kron 17 vin. Teda čimvečje zanimanje za ta edini slovenski zavod, tembolje bo rastei zaklad.

Ponudbe in pojasnila da ravnateljstvo, glavno poverjenistvo v Celju in na Proseku, kakor tudi po vseh farah nastavljeni poverjeriki.

Cene primerne, hitra cenitev in takojšnje izplačilo. 1439

Ne puščajte otrok samih, da se požari omejijo!

Priznana
najnižje
cene!

Modni salon — Ljubljana, Židovska ulica št. 8 — Marija Götzl

odprto skladišče nasproti št. 7.

priporoča cenjenim damam in gospicam svojo bogato izbero najokusnejše nakitnih slamnikov, vedno novih dunajskih modelov, praznih oblik prvovrstnih tovarn in najmodernejšega nakita.

Velika izbora svilenih klobukov.

Zlati klobuki vedno v zalogi.

650

Zunanja naročila obratom pošte.

Popravila
po
želji.